

DEN
NORSKE
OPERA
&
BALLETT

ÅRSRAPPORT

2014

H.M. Dronning Sonja

Den Norske Opera & Balletts høye beskytter
Foto: Solve Sundsbø / Det kongelige hoff

4 LEDER / NILS ARE KARSTAD LYSØ

5 STYRETS BERETNING

10 TALLENE

NØKKELTALL	10
FORESTILLINGSTALL	11
RESULTAT / BALANSE	16
NOTER	18
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	24

28 OPERA

OPERASJEFENS BERETNING	28
OPERAFORESTILLINGER	30
GJESTESPILL	33
NASJONALOPERAEN PÅ TURNÉ	33

36 BALLETT

BALLETSJEFENS BERETNING	34
BALLETTFORESTILLINGER	36
GJESTESPILL	40
NASJONALBALLETTEN PÅ TURNÉ	42

49 KONSERTER

MUSIKKSJEFENS BERETNING	44
KONSERTER	45
RESITALER / GJESTEKONSERTER	46

50 ANNET

ALT ANNET	48
FORMIDLINGS- OG PUBLIKUMSAKTIVITETER	50
VERKER UNDERVEIS	53
SCENEROMMET OG PRØVEROMMET	54
SAMARBEIDSPARTNERE OG ANNEN KOMMERSIELL VIRKSOMHET	55
ORGANISASJONEN	56

FRA ADMINISTRERENDE DIREKTØR

2014 ble et begivenhetsrikt år for Den Norske Opera & Ballett. Jeg har hatt det privilegium å lede denne fantastiske institusjonen i den siste delen av året, etter at jeg tok over som administrerende direktør etter Tom Remlov 1. august.

Over 309 000 mennesker fant veien til våre forestillinger i 2014. Med dette fylte vi 86 % av setekapasiteten.

Bak dette høye besøkstallet står et repertoar som inneholder mange modige og nyskapende satsninger både i Nasjonaloperaen og i Nasjonalballetten, med operasjef Per Boye Hansen og ballettsjef Ingrid Lorentzen i spissen.

Nasjonaloperaen hadde flere kunstneriske suksesser og gjorde seg bemerket internasjonalt, blant annet med Ole Anders Tandbergs oppsetning av Sjostakovitsj' *Lady Macbeth fra Mtsensk* og med uroppførelsen av Jüri Reinveres *Peer Gynt* i Sigrid Reibos regi.

Nasjonalballetten hadde tidenes beste år, blant annet med flere nyskapt verk. Alexander Ekmans vannballett *A Swan Lake* tok både publikum og anmeldere med storm, og *Ghosts – Ibsens Gengangere*, koreografert av Cina Espejord og regissert av Marit Moum Aune, demonstrerte en spennende sjangeroverskridelse til musikk skrevet og fremført av Nils Petter Molvær. Gjennom disse innovative verkene og økt turnévirkosomhet, markerer Nasjonalballetten seg internasjonalt.

Barnekoret og Ballettskolen har også bemerket seg utenfor landets grenser. Deres felles prosjekt, barneoperaen *Stormen – forteljinga om Ferdinand og Miranda*, vant Young Audiences Award 2014, utdelt av RESEO – the European network for education, participation and creative learning in opera and dance.

Operaorkestret har løftet seg til et nytt nivå under avtroppende musiksjeff John Helmer Fiore og det er gledelig å se hvordan konsertene deres blir stadig mer populære blant publikum.

Det høye aktivitetsnivået har vært en bevisst satsning fra styre og eier. Mange store produksjoner på Hovedscenen koster, og DNO&B har ved utgangen av 2014 en anstrengt økonomi. Pensjonskostnadene økte med 24,5 millioner kroner fra 2013 til 2014 og virksomheten gikk som forventet med et betydelig regnskapsmessig underskudd. I 2015 blir det viktig å få endret våre pensjonsordninger for å unngå at eskalerende pensjonsutgifter resulterer i redusert aktivitetsnivå og bemanning.

I 2015 ser vi for første gang siden innflyttingen i Bjørvika at våre bevilgninger ikke øker i takt med den forventede kostnadsveksten, og må derfor forberede virksomheten på økonomiske innstramninger.

Den Norske Opera & Ballett utgjør et av landets mest mangfoldige og imponerende lagspill. I 2015 skal vi fortsette å møte ulike utfordringer sammen. Men vi skal også fortsette å skape modig og nyskapende kunst som gjør livet større. Dette er det stadig et privilegium å få være en del av.

Nils Are Karstad Lysø
Administrerende direktør

STYRETS BERETNING

Den Norske Opera & Ballett AS (DNO&B) har som mål å være hele Norges operahus. Vi skal presentere opera, ballett og konserter av høy kunstnerisk kvalitet, innenfor et stort register av uttrykk og være tilgjengelig for et bredest mulig publikum. Vi skal, som eneste nasjonale og riksdekkende institusjon innen våre kunstarter, bidra til å videreutvikle den skapende og produserende opera- og ballettvirkosomheten i landet. Dessuten er det et uttalt mål å være en toneangivende institusjon i internasjonal opera- og ballettverden.

Totalt 309 445 mennesker fant veien til de 485 forestillingene DNO&B satte opp i huset eller på turné i løpet av 2014 (2013: 299 647 til 501 forestillinger). Av dem var 92 ballettforestillinger og 85 operaforestillinger på Hovedscenen, fordelt på 20 titler. På Scene 2 hadde vi 45 545 besøkende fordelt på 149 forestillinger. Totalt 6676 publikummere har sett aktører fra DNO&B på 31 turnéforestillinger i Norge. I tillegg har Nasjonalballetten hatt tre forestillinger i Paris, mens operasolistene har optrådd i Murmansk. DNO&B bidro dessuten under Dansk-norsk galla i København i forbindelse med Grunnlovsjubileet.

Omdømmeundersøkelsen mediebyrået MEC foretok i 2014 bekrefter et fortsatt godt omdømme for DNO&B. Sju av ti nordmenn svarer at de ønsker å se en forestilling i Operaen dersom forutsetningene ligger til rette for det. Den viser også at stadig flere har gjort nettopp det, og at jo sterkere relasjonen til Operaen er, jo bedre er inntrykket.

DNO&B satte dessuten – også i 2014 – opp produksjoner med særskilt blikk på det multikulturelle.

Totalt ble det vist åtte produksjoner, hvorav sju ble fremført på Scene 2. *Fargespill – ja, vi elsker* ble satt opp på Hovedscenen. Produksjonene var i vesentlig grad formidlet av og for ungdom, og satt opp i samarbeid med partnere vi har hatt over flere år, blant andre Nordic Black Theater, Bydel Bjerke og Rikskonsertene.

Styret sier seg særs tilfreds med disse tallene, som også må sees som en bekreftelse på gode kunstneriske resultater og fremhever spesielt Nasjonalballetten som har hatt en publikumsøkning fra 2013 på nesten 30 000. Kunstnerisk har både Nasjonalballetten og Nasjonaloperaen styrket sin stilling nasjonalt og internasjonalt, noe som også bekreftes i internasjonale medier og som beskrives nærmere av de to kunstneriske sjefene i deres respektive årsrapporter.

Driftsregnskapet for 2014 viser et negativt resultat på minus 17 millioner kroner. Pensjonskostnadene økte med 24,5 millioner kroner fra 2013 til 2014, så årsaken til det negative resultatet skyldes i sin helhet økte pensjonskostnader. Den bokførte egenkapitalen var ved inngangen til 2014 på 18 millioner kroner. Med årsresultatet for 2014 er den bokførte egenkapitalen tapt (reduert til 1 – én – million kroner pr. 31.12.14). Pensjonsforpliktelsens størrelse (nåverdien) er ved Regnskapsstiftelsens anbefalte beregningsrente 544 millioner kroner høyere enn de netto bokførte pensjonsforpliktelsene i balansen pr. 31.12.14. Reell egenkapital for DNO&B er dermed minus 543 millioner kroner ved utgangen av 2014.

1. SENTRALE TEMAER FOR STYRET GJENNOM ÅRET

DNO&B fikk ny administrerende direktør i 2014. Nils Are Karstad Lysø overtok etter Tom Remlov 1. august. Sentrale temaer for styret i samarbeid med ny administrerende direktør har vært de økonomiske konsekvensene av DNO&Bs pensjonsløsninger og utviklingen av ny økonomisk styringsmodell for DNO&B. Det har også vært viktig for styret å følge opp at DNO&B oppfyller de krav Kulturdepartementet stilte med hensyn til økonomisering av driften i St.prp. 1, 2012-2013.

2. ØKONOMISKE FORUTSETNINGER

Det ikke-resultatførte estimatavviket i DNO&B (og dermed den tilsvarende reelle egenkapitalen) har i løpet av 2014 blitt forverret med 72 millioner kroner: fra minus 472 millioner kroner pr. 31.12.2013, til minus 544 millioner kroner pr. 31.12.2014. Dette skyldes økning av pensjonsforpliktelsens nåverdi, hovedsakelig på grunn av lavere rentenivå (jfr. note 1 om pensjon).

Som nevnt innledningsvis gikk DNO&B inn i 2014 med en bokført egenkapital på 18 millioner kroner. På grunn av økte pensjonskostnader, ble årsresultatet minus 17 millioner kroner. Ved utgangen av 2014 er den bokførte egenkapitalen dermed redusert til én million kroner. Likviditetsmessig har reserven av kontanter og kontantekvivalenter økt med vel fem millioner kroner i løpet av 2014.

Årsresultatet var innenfor budsjettert resultat på minus 23 millioner kroner. Resultatet utenom pensjon viser et positivt avvik i forhold til budsjett. Årsakene til dette er først og fremst høyere inntekter enn forutsatt – spesielt kommersielle inntekter og inntekter fra salg/utleie av produksjoner – og lavere forbruk på produksjonskostnader enn forutsatt. Sett i forhold til regnskapet for 2013, er utviklingen i egne inntekter positiv med en økning på 7 %. Lønns- og personalrelaterte kostnader eksklusive pensjon økte med i underkant av 5 %, mens driftskostnader

ellers økte med 7 %. Økte kostnader må ses i sammenheng med et høyt aktivitetsnivå.

DNO&Bs Barnekor er regnskapsført som eget aksjeselskap for å tilfredsstille krav til rapportering i forbindelse med bidraget fra Color Lines spillemidler, i henhold til Lotteritilsynets regelverk. Selskapet har hatt høy aktivitet i 2014 og viser en fin utvikling. Det økonomiske resultatet er på nivå med tidligere år.

Den likviditetsmessige utviklingen gjennom 2014 viser en svak forbedring i forhold til utgangen av 2013 på vel fem millioner kroner. Inntektssiden inkluderer tilførsel av ekstraordinær likviditet fra eier på 25 millioner kroner også for 2014. Hovedårsaken til den positive utviklingen er en økt likviditetstilførsel fra operasjonelle aktiviteter, spesielt fordi pensjonspremien var markert lavere en regnskapsført pensjonskostnad.

3. PENSJON

Nåverdien av pensjonsforpliktelsene var 1 093 millioner kroner ved årets inngang og 1 263 millioner kroner ved årets utgang. Dette gir en økning på 170 millioner kroner i løpet av 2014.

Det har blitt gjort beregninger av hvor mye renten må øke for at nåverdien av DNO&Bs pensjonsforpliktelser skulle bli redusert tilstrekkelig mye til at de samsvarer med de netto bokførte pensjonsposter og at den ikke-bokførte pensjonsforpliktelsen (estimatavviket) således ble 0. Overordnede beregninger viser at vi da måtte ha hatt en økning i rentenivået på over tre prosentpoeng fra det nivået på 2,3 % som er lagt til grunn av regnskapsstiftelsen for 2014-regnskapet. Altså måtte vi hatt et rentenivå på over 5 % for at estimatavviket skulle bli redusert til 0, slik at den reelle egenkapitalen i DNO&B ikke skulle være negativ. Etter internasjonale regnskapsregler/IFRS må estimatavviket regnskapsføres. Det forventes at man også må begynne å bokføre denne forpliktelsen etter norske regnskapsregler med en innfasing fra og

med 2017. På bakgrunn av dette har DNO&B i 2014 akselerert avskrivningstiden for estimatavviket. Estimataviket blir med dette 544 millioner kroner ved utløpet av 2014.

De samlede endringene i de forholdene som påvirker regnskapsmessig pensjonskostnad, gir en netto økning av pensjonskostnaden på 24,5 millioner kroner til 120,2 millioner kroner i 2014. Forsert nedskrivning av estimatavviket forventes å få en betydelig effekt på regnskapsmessig pensjonskostnad også i 2015.

Styret ser med stor bekymring på den situasjonen DNO&B er i med hensyn til pensjon og ønsker å understreke behovet for å finne pensjonsløsninger som er i samsvar med DNO&Bs økonomiske bærekraft. I et tiårsperspektiv, fra 2004 til 2014, har den regnskapsmessige pensjonskostnaden seksdoblet seg fra 19 millioner kroner til 120 millioner kroner. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig vekst i pensjonskostnader på 20 % per år de siste ti årene. Beregninger DNO&B har fått for 2015, indikerer at pensjonskostnader vil øke ytterligere og utgjøre cirka 25 % av hele statstilskuddet til DNO&B.

4. RISIKO

Risikobildet for DNO&B domineres av situasjonen virksomheten er i med hensyn til pensjon. I tillegg til den direkte økonomiske risikoen, tar arbeidet med pensjonsprosjektet betydelige ressurser og fokus i organisasjonen.

DNO&B er i en alvorlig økonomisk situasjon som følge av den store økningen i pensjonsutgifter. Videre drift ut over 2015 forutsetter enten endrede pensjonsløsninger, økt finansiering eller kostnadsreduksjoner internt. Dette siste alternativet vil påvirke det kunstneriske aktivitetsnivået.

Styret bekrefter at årsregnskapet er satt opp under forutsetning om fortsatt drift og at regnskapet gir et rettvise bilde av selskapets resultat for regnskapsåret

2014 og finansielle stilling per 31.12.2014. Det har ikke inntrådt forhold av betydning for vurdering av regnskapet etter balansedagen.

DNO&B er inne i sitt syvende år i operahuset i Bjørvika. Med økt antall år i huset kommer slitasje og behov for å erstatte utstyr. Det vil følgelig være behov for å kanalisere mer midler til investeringer de kommende årene.

5. ARBEIDSMILJØET

DNO&B hadde ved årets utgang 642 ansatte – inkludert åremål, engasjementer og praktikanter/lærlinger – tilsvarende 609 årsverk.

De ansatte arbeider innenfor cirka 40 ulike yrkesgrupper og er følgelig eksponert for ulik risiko avhengig av arbeidets innhold. De mest sentrale risikoelementene er støy, kjemikalier og samhandlingen i sceneområdet. DNO&B har i samarbeid med ekstern yrkeshygieniker arbeidet med oppfølging av Arbeidstilsynets kartlegging av scenerøyk spesielt.

Sykefraværet i 2014 gikk noe ned i forhold til 2013 og endte på totalt 6,4 %. For 2013 var nivået 6,7 % og for 2012 var nivået 5,5 %. DNO&B er en IA-bedrift og har etablert en egen IA-gruppe der det jobbes i tett samarbeid med NAV og tillitsvalgte/verneombud med videreutvikling og aktiviteter knyttet opp mot målene i IA-avtalen. I 2014 har vi hatt særlige tiltak for Operaorkestret og Nasjonalballetten. Ballettledelsen har fokusert spesielt på dansernes helse og skadeforebygging i samarbeid med Olympiatoppen og Villa Sult. Som IA-virksomhet er DNO&B dessuten arbeidsgiver for ansatte på IA-plasser, lærlinger og skoleelever under samarbeidet Nye Veivalg med Oslo kommune. Når det gjelder personsaker, er situasjonen stort sett i samsvar med 2013. Antall skader totalt var på 32, hvorav 15 ble meldt til NAV og 3 til Arbeidstilsynet. Alle skader som medfører legebehandling eller fravær, skal meldes inn til NAV. Varsel om yrkesskade skal sendes til Arbeidstilsynet.

STYRETS BERETNING

Styret ser med bekymring på det stadig høye sykefraværet og vil fortsatt fokusere på arbeidet som gjøres for å redusere dette, spesielt korttidsfraværet. For øvrig verdsetter styret arbeidet som gjøres i DNO&B for å åpne arbeidslivet for nye arbeidstakere og andre som har vært utenfor arbeidslivet og som arbeider seg tilbake igjen.

6. LIKESTILLING

DNO&Bs årsverk fordelte seg på henholdsvis 282 menn og 327 kvinner. Når det gjelder ledere på ulike nivå i organisasjonen, er fordelingen 32 kvinner og 35 menn. DNO&Bs øverste ledergruppe består av tre kvinner og tre menn, i tillegg til administrerende direktør. Styret anser fordelingen som tilfredsstillende, men understreker at arbeidet med å stimulere til et arbeidsmiljø preget av god kjønnsbalanse fortsetter. Ved ledige stillinger oppfordres derfor kvalifiserte kandidater til å søke, uavhengig av kjønn eller etnisk bakgrunn.

DNO&B har rundt 40 nasjoner representert i sitt personale. Dette følger av kunstartenes internasjonale karakter. Men også innen virksomhetens øvrige fag medfører kompetansekrav ofte rekruttering fra andre kulturer enn vår egen. Likevel forblir det viktig å prioritere kandidater med ulik etnisk/kulturell bakgrunn ved nyansettelse, dette har også vært gjort i 2014.

DNO&Bs repertoar vil per definisjon gjenspeile et kulturelt mangfold, gjennom verkenes opphav, gjennom historiene som fortelles og gjennom variasjonen utøverne som er involvert representerer. I tillegg har samarbeid med flerkulturelle miljøer vært i fokus i det nye operahuset. Som en av få kulturinstitusjoner i landet, har DNO&B også hatt en egen produsent og kontaktperson for flerkulturelle prosjekter. Fra 2015 vil dette arbeidet ivaretas i de kunstneriske sjefenes egen programmering.

Programmeringsprofilen DNO&B har utviklet i Bjørvika er også betydningsfull i et videre inkluderingsperspektiv.

Med et strategisk mål om å gjenspeile demografien i det moderne Norge, gis det rom for oppførelser og tiltak innen andre ytringsformer enn kjernevirksomheten. Dette har senket terskelen for et større publikum, og gitt DNO&B et omdømme som en åpen, mangfoldig og inkluderende institusjon. Dette vil ledelsen forfølge og videreutvikle, og de to kunstneriske lederne har uttrykt et overbevisende engasjement i så måte.

7. GRØNN OPERA

DNO&B har inngått en avtale med Stiftelsen Miljøfyrtårn om miljøsertifisering av virksomheten. Dette innebærer at cirka 80 ulike krav skal oppfylles med hensyn til systemkrav, arbeidsmiljø, anskaffelser, energibruk, avfallshåndtering, transport og utslipp.

Ved kjøp av tjenester stiller vi krav om at våre leverandører ikke skal ha dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende forskrift om allmenngjort tariffavtale eller landsomfattende tariffavtaler for den aktuelle bransjen. Ny avtale om vikartjenester innen teknisk avvikling ble inngått i 2014 under disse betingelsene. Ved potensielle miljøbelastende kjøp – som møbler, kjemikalier, trevarer etc. – tar vi miljøhensyn i våre konkurransedokumenter, tilpasset de aktuelle produktene og tjenestene. Ved kjøp av møbler stilte vi for eksempel krav om klimanøytralitet, det vil si at det er ønskelig at hovedkomponentene (tre, metall og tekstiler/hud) i tilbudte produkter er produsert med fornybar energi.

TAKK

Styret takker ledelsen for godt samarbeid og stor innsats i året som har gått, og vil ikke minst rette en stor takk til alle ansatte for enestående innsats.

STYRET I DEN NORSKE OPERA & BALLETT

Ellen Horn
Styrets leder

Michael Christensen
Styrets nestleder

Stein Erik Moe
Styremedlem

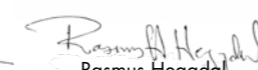

Monica Siv Salthella
Styremedlem

Ingar Pettersen
Styremedlem

Quynh-Chi Ton-Nu
Vara styremedlem

Rasmus Heggdal
Representant for ansatte,
kunstnerisk

Birgitte Vase
Representant for ansatte,
øvrige

Ketil Hugaas
Observatør, representant for
ansatte, kunstnerisk

Runa Flaa
Observatør, representant
for ansatte, øvrige

NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Driftsinntekter	532 643 529	589 536 810	636 875 334	665 820 323	698 690 154	728 342 199
Offentlige tilskudd	389 868 000	440 832 442	488 621 000	510 277 227	558 047 958	577 244 000
Egne inntekter	142 775 529	148 704 368	148 254 334	155 543 096	140 642 196	151 098 199
Driftskostnader	508 387 093	581 599 544	628 187 677	696 641 698	681 502 993	743 130 646
Lønnsutgifter inkl. pensjon	371 008 668	409 499 433	435 972 812	512 802 236	505 483 984	555 070 436
Øvrige driftsutgifter	137 378 425	172 100 111	192 214 865	183 839 462	176 019 009	188 060 211
Årsresultat	25 372 958	6 904 524	8 523 121	-31 664 489	16 025 122	-16 978 883
Selvdekningsgrad	28	26	24	22	21	20
Antall årsverk	607	625	634	640	626	609
Opera-/ballettforestillinger på Hovedscenen	139	129	149	163	176	177
Forestillinger og konserter totalt	367	388	383	467	474	449
BESØKENDE (EKS. TURNÉ)	275 534	271 652	288 904	296 939	289 113	297 334

177

OPERA OG BALLETTFORESTILLINGER
PÅ HOVEDSCENEN

309 445

BESØKENDE

485

FORESTILLINGER OG KONSERTER

FORESTILLINGER, KONSERTER, TURNEER OG FORMIDLINGSAKTIVITETER

OPERA	ANTALL FORESTILL.	ANTALL BESØKENDE	PUBLIKUMS- BELEGG	BILLETT- INNTEKTER
HOVEDSCENEN				
Alcina	9	9 906	83 %	4 525 527
La bohème	11	14 669	100 %	5 370 495
L'amour de loin	2	1 413	58 %	210 680
Don Giovanni	22	27 146	92 %	12 022 538
Den flyvende hollender	10	12 818	96 %	5 915 955
Madama Butterfly	7	8 984	96 %	3 444 785
Lady Macbeth fra Mtsensk	8	7 507	72 %	2 842 813
Hoffmanns eventyr	8	7 240	68 %	2 107 996
Peer Gynt	5	5 060	78 %	2 000 578
Barberen i Sevilla	3	3 853	96 %	1 503 685
SUM OPERA, HOVEDSCENEN	85	98 596	87 %	39 945 051
SCENE 2				
Così fan tutte - Operahøgskolen 50 år	4	1 100	81 %	157 931
Hege og Øivind går til Operaen	14	5 964	98 %	2 636 779
Stormen – Forteljinga om Miranda og Ferdinand	8	2 353	87 %	369 086
Cendrillon (Operaworkshop)	2	241	36 %	14 985
Das Rheingold (Operaworkshop)	2	363	54 %	24 240
Buenos Aires	2	462	53 %	37 490
Askepott – en barneopera	12	3 748	94 %	447 212
Opera på timeplanen	4	1 175	68 %	
SUM OPERA, SCENE 2	48	15 406	85 %	3 687 724
PRØVEALEN				
Fiore Lecture Show: Den flyvende hollender	1	125		
Framtidens musikkfestival	1	780	100 %	
SUM OPERA, PRØVEALEN	1	905	100 %	
FORMIDLINGSSENTERET				
Minibohemer	4	193	97 %	5 790
Minimadama	4	196	98 %	5 880
SUM OPERA, FORMIDLINGSSENTERET	8	389	97 %	
SUM OPERA	142	115 171	87 %	43 644 445
BALLETT				
HOVEDSCENEN				
Carte Blanche: Pite / Sharifi	1	1 318	99 %	350 897
Kingwings vs. Nasjonalballetten	6	8 231	101 %	1 834 404
Onegin	10	11 608	87 %	4 197 846
A Swan Lake	10	13 004	100 %	4 549 967
Svanesjøen	14	18 756	100 %	6 971 358
Alvin Ailey American Dance Theatre	6	6 312	77 %	2 672 651
Mesteraften med Jiří Kylián	10	12 595	92 %	4 565 426
Ghosts – Ibsens Gengangere	8	8 316	78 %	2 113 342
Romeo og Julie	8	10 600	99 %	4 130 543
Nøtteknekkeren	19	25 630	101 %	kr 9 197 609
SUM BALLETT, HOVEDSCENEN	92	116 370	95 %	40 584 043

BALLETT, FORTS.	ANTALL FORESTILL.	ANTALL BESØKENDE	PUBLIKUMS-BELEGG	BILLETT-INNTEKTER
BALLETT, SCENE 2				
På tå hev (vår)	2	616	92 %	
Jo Strømgren Kompani: Kjøkkenet	6	714	35 %	78 360
Koreografihuset 2014	2	313	36 %	7 680
Jo Strømgren Kompani: Grensen	4	585	34 %	106 948
Hedvig fra Ibsens Vildanden	3	644	49 %	115 152
Nederlands Dans Theater 2	4	1 657	95 %	355 597
Kammer-Kylián - Last Touch First	6	1 331	51 %	213 329
Oslo Danse Ensemble: ODE 20 år	4	1 710	99 %	350 348
ICE HOT Nordic Dance Platform	3	1 109	85 %	66 280
På tå hev (høst)	2	754	87 %	
SUM BALLETT, SCENE 2	44	12 520	69 %	1 927 441
PRØVESALEN				
Landscapes of the Passing Strange	4	390	49 %	61 950
Dynamic 2	4	143	26 %	15 090
SUM BALLETT, PRØVESALEN	8	533	39 %	77 040
FORMIDLINGSSENTERET				
Mininøtter	8	396	99 %	11 880
Minisvaner	4	200	100 %	6 000
SUM BALLETT, FORMIDLINGSSENTERET	12	596	99 %	17 880
FOAJEEN				
Lørdans: Alveberg på drømt hav	1	150		
Lørdans Ghosts - Ibsens Gengangere	1	180		
Lørdans Last Touch First	1	175		
Lørdans Onegin	1	400		
Lørdans A Swan Lake	1	350		
SUM BALLETT, FOAJEEN	5	1 255		
OSCARSHALL				
På Sommerslottet	8	756	95 %	337 930
SUM, BALLETT OSCARSHALL	8	756	95 %	337 930
SUM BALLETT	169	132 030	91 %	42 944 334
KONSERTER				
HOVEDSCENEN				
Andsnes og Goerne	1	1 205	90 %	301 636
Operaorkestret: Fra den nye verden	1	1 096	80 %	242 253
Barokksolistene: Baroque Extravaganza	1	612	46 %	135 875
Andsnes og Det Norske Kammerorkester	1	1 357	102 %	455 630
Operaorkestret: Russisk aksent	1	1 052	77 %	170 630
Truls Mørk med La Suisse Romande, Repin og Järvi	1	1 032	76 %	364 934
Nina Stemme	1	653	57 %	144 797
Påskekonserter i Operaen	5	3 558	85 %	
Operaorkestret: Beethoven / Sjostakovitsj	1	900	66 %	207 936
Truls Mørk og Oslo Camerata	1	800	60 %	183 595
Operaorkestret: Brahms / Franck / Strauss	1	701	51 %	135 929
Folkemusikk og -dans i Operaen: Meisterkonserten 2014	1	1 352	101 %	344 945
Stavanger Symfoniorkester / Christian Vasquez	1	636	47 %	109 134
SUM KONSERT, HOVEDSCENEN	17	14 954	74 %	2 797 293

KONSERT FORTS.	ANTALL FORESTILL.	ANTALL BESØKENDE	PUBLIKUMS-BELEGG	BILLETT-INNTEKTER
SCENE 2				
Norsk Barokkorkester - Sturm und drang	1	243	56 %	30 148
Operaorkestrets lørdagskonsert: Russland forteller	1	322	74 %	23 130
Hege Høisæter og Oslo Sinfonietta	2	383	83 %	12 920
Operaorkestrets lørdagskonsert: Russland forteller	1	199	46 %	14 000
Norsk Barokkorkester - 200-årsjubileet for 1814	1	257	59 %	38 414
Operaorkestrets lørdagskonsert: Reisebrev	1	151	35 %	25 870
Ljom	1	432	100 %	39 240
Ensemble Allegria	1	302	70 %	
Operaorkestrets lørdagskonsert: From Russia with love	1	198	46 %	15 760
Operaorkestrets lørdagskonsert: Strauss og Halvorsen 150 år	1	263	61 %	20 880
Norsk Barokkorkester	1	134	31 %	18 759
Apropos Peer Gynt - mostly Reinvere	1	57	13 %	1 300
Oslo Kammerakademi	1	89	21 %	16 091
Solistenes Julekonsert	5	2 124	98 %	409 273
SUM KONSERT, SCENE 2	19	5 154	66 %	665 784
PRØVESALEN				
Allsang i Operaen	1	149	75 %	4 170
SUM KONSERTER, PRØVESALEN	1	149	75 %	4 170
1. BALKONG				
Balkongkonserter - NMH	12	602	42 %	11 189
Balkongkonserter sommeren 2014	23	2 881	54 %	84 241
Sangermaraton	2	396	86 %	31 200
Mesterklasse	1	41	18 %	1 230
Balkongkonserter Musikkhøgskolen 2014	7	363	47 %	8 070
Prisvinnerkonsert	1	48	32 %	900
Solistkonsert	1	77	51 %	2 010
SUM KONSERT, 1. BALKONG	47	4 408	52 %	138 840
ANDRE STEDER				
Konserter på Oscarshall	2	280	100 %	64 400
SUM KONSERT OSCARSHALL	2	280	100 %	64 400
SUM KONSERT	87	25 070	67 %	3 670 487
ALT ANNET				
HOVEDSCENEN				
Thomas Dybdahl i Operaen	1	1 427	100 %	723 850
Come Shine i Operaen	1	823	57 %	360 851
Hekla Stålstrenga i Operaen	1	1 308	91 %	647 400
Fargespill - Ja, vi elsker	1	1 128	83 %	212 099
Lissie i Operaen	1	1 209	86 %	583 274
Jazz i Operaen: Tord Gustavsen	1	1 372	101 %	557 350
Jazz i Operaen: Michel Legrand	1	1 177	86 %	504 891
Reza e i Regazzi i Operaen	1	735	55 %	211 804
Kampegutta inviterer til festaften	1	1 336	99 %	475 920
First Aid Kit i Operaen	1	1 436	100 %	761 040
SUM ALT ANNET, HOVEDSCENEN	10	11 951	86 %	5 038 479

ALT ANNET, FORTS.	ANTALL FORESTILL.	ANTALL BESØKENDE	PUBLIKUMS-BELEGG	BILLETT-INNTEKTER
SCENE 2				
Tribute to the Heroes	4	1590	97 %	151 013
Bivrfrost	6	1666	64 %	334 252
Rhythm, Roots and Revolution	8	2923	84 %	290 964
Life is a moment	2	536	62 %	92 719
Sambadrome	2	444	51 %	64 240
Sambadrome – skoleforestillinger	12	4 497	86 %	
Yaniv d'Or & Ensemble NAYA	1	126	29 %	17 025
Signatur – lyden av Bjercke	2	533	61 %	9 159
SUM ALT ANNET, SCENE 2	37	12 315	77 %	959 373
PRØVEALEN				
Happy on Stage!	4	797	100 %	82 125
SUM ALT ANNET, PRØVEALEN	4	79	100 %	82 125
SUM ALT ANNET	51	25 063	82 %	6 079 977
TOTALSUM SALG	449	297 334	86 %	96 339 243

TURNÉ

	SJANGER	ANT FOREST.	ANT. PUBLIKUM
Over hodet under huden	Ballett	16	2523
Kylián - Future Memories til Paris	Ballett	3	3300
Kingwings vs Nasjonalballetten på turné	Ballett	1	300
Dansens dag, Halden	Ballett	1	350
Nyttårsturné	Konsert	3	901
Gallakonsert i Murmansk	Konsert	1	735
Operaorkestret i Hamar Kulturhus	Konsert	1	227
Dansk-norsk galla	Konsert	1	1400
Hege og Øivind går til Operaen	Opera	4	1695
Pimpinone	Opera	5	680
TOTAL		36	12111

Medvirkende ved Copenhagen Summer Dance 5 600 publikummere.
Medvirkende ved Åpningen av Hamar Kulturhus 475 publikummere.

FORMIDLINGSAKTIVITETER

	ARR.	PERS.
	577	38864
Introduksjoner til forestillinger og konserter	150	18480
Den kulturelle skolesekken	111	3476
Kurs / verksteder	146	2072
Oppsøkende	62	3910
Arrangementer	4	500
Formidlingsforestillinger	18	6045
Møter / konferanser	3	120
Skole – generalprøve / forestilling	11	1069
Kåserier og kunstnermøter	10	1630
Sponsorarrangementer / VIP-kåserier	42	1562
Omvisninger – grupper / personer	1935	29417
Totalt omvisninger inkl. DKS	2010	30909
TOTALT FORMIDLINGSAVDELINGEN	2492	68281

RESULTAT

DNO&B AS			DNO&B KONSERN			
2014	2013	NOTER	DRIFTSINNTEKTER	NOTER	2014	2013
Driftsinntekter						
94 078 185	86 130 948	4	Billettsalg	4	94 975 736	86 792 633
53 640 053	51 457 122	2	Andre inntekter	2	56 122 463	53 849 564
577 244 000	558 047 958	3	Offentlige tilskudd	3	577 244 000	558 047 958
724 962 238	695 636 028		SUM DRIFTSINNTEKTER		728 342 199	698 690 154
Driftskostnader						
431 740 256	411 592 479	6, 12	Lønn, honorarer og andre personalkostnader	6	434 906 895	414 526 662
9 516 372	8 152 629	13	Avskrivninger	13	9 516 372	8 152 629
177 661 047	167 617 347	12, 14, 15	Andre driftskostnader	14, 15	178 543 839	167 866 380
618 917 676	587 362 455		SUM DRIFTSKOSTNADER		622 967 106	590 545 672
106 044 563	108 273 572		DRIFTSRESULTAT FØR PENSJON		105 375 093	108 144 483
120 163 541	90 940 874	1	Pensjonskostnader	1	120 163 541	90 957 322
120 163 541	90 940 874		SUM PENSJONSKOSTNADER		120 163 541	90 957 322
-14 118 978	17 332 699		DRIFTSRESULTAT ETTER PENSJON		-14 788 447	17 187 161
Finansinntekter/-kostnader						
2 457 202	2 058 494		Finansinntekter		2 521 366	2 107 151
4 710 932	3 268 423		Finanskostnader		4 711 801	3 269 190
-2 253 731	-1 209 929		Resultat av finansielle poster		-2 190 436	-1 162 039
-16 372 709	16 122 769		ÅRSRESULTAT		-16 978 883	16 025 122
-9 337 351	9 087 412		Udekket tap			
-7 035 357	7 035 357		Annen egenkapital			
-16 372 709	16 122 769		SUM DISPONERINGER			

BALANSE

DNO&B AS			DNO&B KONSERN		
31.12.14	31.12.13	NOTER	NOTER	31.12.14	31.12.13
EIENDELER					
Anleggsmidler					
20 488 564	19 133 875	13	Inventar, biler, teknisk utstyr, EDB-utstyr	13	20 488 564
43 608 145	33 741 107	13	Bygningsmessige anlegg	13	43 608 145
10 300 000	10 300 000	5	Kontolån fra Staten	5	10 300 000
10 000	10 000		Aksjer		10 000
115 000	115 000	19	Aksjer i datterselskap	19	0
48 494 873	69 680 227	1	Overfinansiert pensjonsforpliktelse	1	48 494 873
123 016 582	132 980 208		SUM ANLEGGSMIDLER		122 901 582
Omløpsmidler					
9 786 809	14 916 593	8	Andre kortsiktige fordringer og periodiseringer	8	7 794 487
13 802 883	10 764 484	9	Aktiverte produksjonskostnader	9	13 802 883
1 030 264	992 596		Varelager butikk		1 030 264
35 623 418	30 393 616	10	Bank- og postinnskudd	10	38 652 807
60 243 374	57 067 289		SUM OMLØPSMIDLER		61 280 441
183 259 956	190 047 498		SUM EIENDELER		184 182 023
EGENKAPITAL OG GJELD					
Egenkapital					
100 000	100 000	18	Aksjekapital	18	100 000
10 300 000	10 300 000	5	Annen innskutt egenkapital	5	10 300 000
-9 337 351	0		Udekket tap		-9 325 458
	7 035 357	17	Annen egenkapital	17	7 653 425
1 062 649	17 435 357		SUM EGENKAPITAL		1 074 542
Langsiktig gjeld					
25 500 000	26 860 000	16	Gjeld til kredittinstitusjon	16	25 500 000
1 000 697	1 079 978	1	Pensjonsforpliktelser	1	1 000 697
26 500 697	27 939 978		SUM LANGSIKTIG GJELD		26 500 697
Kortsiktig gjeld					
16 388 710	14 659 453		Skattetrekk m.v.		16 388 710
6 711 098	7 755 859		Arbeidsgiveravgift		6 711 098
787 520	202 110		Merverdiavgift		787 520
23 039 059	26 978 564		Diverse kreditorer		23 039 059
43 371 277	35 786 241		Abonnement/forsalg		43 371 277
65 398 946	59 289 936	11	Påløpte kostnader / forskuddsbetalte inntekter	11	66 309 119
155 696 611	144 672 162		SUM KORTSIKTIG GJELD		156 606 784
183 259 956	190 047 498		SUM EGENKAPITAL OG GJELD		184 182 023

NOTER

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens regler og er utarbeidet etter anbefalinger til god regnskapsskikk i Norge pr. 31.12.2014.

Konsernregnskapet omfatter det 100% eide datterselskapet DNO&Bs Barnekor AS om ble stiftet i 2010.

DRIFTSINNTEKTER

Statlige tilskudd inntektsføres i bevilingsåret. Øremerkede tilskudd inntektsføres det året midlene forbrukes. Billettinntekter blir inntektsført når forestillingen/konserten er avholdt. Andre salgsinntekter inntektsføres når varen/tjenesten leveres.

DRIFTSKOSTNADER

Forestillingskostnader er periodisert til det år produksjonen har premiere (note 9).

KLASSIFISERING OG VURDERING AV BALANSEPOSTER

Øvrige eiendeler er klassifisert som anleggsmidler, og øvrig gjeld er klassifisert som langsiktig. Omløpsmidler er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anleggsmidler er oppført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger basert på antatt økonomisk levetid. Anskaffelser til varig eie og bruk aktiveres som anleggsmidler. Øvrige anskaffelser kostnadsføres på anskaffelsestidspunktet.

PENSJONER

Beregning av virkelig verdi av pensjonsforpliktelse er basert på flere økonomiske og demografiske forutsetninger. Enhver endring i de anvendte forutsetninger påvirker den beregnede forpliktelsen. Det henvises til noten om pensjonsforpliktelser for en nærmere beskrivelse av hvilke forutsetnin-

ger som er lagt til grunn. Selskapet mottok i 2001 et egenkapitaltilskudd fra Kulturdepartementet på kr 10.300.000,- til delvis dekning av påløpte pensjonsforpliktelser.

Tilskuddet er klassifisert som annen innskutt egenkapital i samsvar med ordlyden i tildelingsbrevet.

SKATT

Ingen av selskapene i konsernet er skattepliktige.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmen er utarbeidet etter den direkte metoden.

Forøvrig fremgår anvendte regnskapsprinsipper av notene nedenfor.

NOTE 1 / PENSJONSFORPLIKTELSER

Den Norske Opera & Ballett har fire ulike pensjonsordninger.

To av ordningene er forsikrede ordninger i henholdsvis Statens pensjonskasse (SPK) og DNB Livsforsikring (DNB). Avtalefestet pensjon (AFP) er en innskuddsbasert ordning og administreres av Fellesordningen for Avtalefestet Pensjon. Selskapet har dessuten en delvis forsikret pensjonsavtale med tidligere operasjonssjef.

Pensjonsforpliktelsene er aktuariemessig beregnet ut i fra følgende parametre:

	2014		2013			
Diskonteringsrente					2,30 %	4,10 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler					3,20 %	4,40 %
Årlig forventet lønnsvekst					2,75 %	3,75 %
Årlig forventet G-regulering					2,50 %	3,50 %
Årlig forventet reg. av pensj. under utbetaling					1,75 %	2,75 %
	SPK 2014	SPK 2013	DNB 2014	DNB 2013	TOTALT 2014	TOTALT 2013
FOR UTGANGEN AV ÅRET:						
Total pensjonsforpliktelse (DBO)	804 863 265	720 647 474	458 135 465	372 764 913	1 262 998 730	1 093 412 388
Totale pensjonsmidler	543 398 267	488 881 906	285 103 458	252 158 944	828 501 725	741 040 850
Netto pensjonsforpliktelse	-261 464 998	-231 765 568	-173 032 007	-120 605 969	-434 497 005	-352 371 538
AGA av netto pensjonsforpliktelse	-36 866 565	-32 678 945	-24 397 513	-17 005 442	-61 264 078	-49 684 387
Netto pensjonsforpliktelse inklusiv AGA	-298 331 563	-264 444 514	-197 429 520	-137 611 411	-495 761 083	-402 055 924
Ikke resultatført estimatavvik (korridor)	-324 748 464	-310 618 915	-219 507 490	-161 117 236	-544 255 954	-471 736 151
Balanseførte midler (overfinansiert)	26 416 902	46 174 401	22 077 970	23 505 825	48 494 872	69 680 226
FOR ÅRET:						
Pensjonskostnad inkl. medl.innskudd	82 034 727	56 102 645	39 224 214	37 542 422	121 258 941	93 645 067
Pensjonspremie inkl. medl.innskudd (innbet.)	62 277 228	80 924 010	37 796 359	35 993 260	100 073 587	116 917 270

Pensjonsordningene i SPK og DNB er overfinansiert som en følge av at deler av pensjonsopptjeningen ikke er resultatført, (ikke resultatført estimatavvik/korridor) i henhold til god regnskapsskikk i Norge.

Pensjonsordninger som er overfinansiert er vist som eiendel i balansen. Overfinansierte

pensjonsforpliktelser er balanseført da de forventede nåverdiene av de totale pensjonsforpliktelsene overstiger verdiene av pensjonsmidlene. Dette innebærer at overfinansieringen forutsettes redusert/brukt opp over tid. Ikke resultatført estimatavvik belastes over tid i henhold til god regnskapsskikk.

	DNB LEDER-AVTALE 2014 *)	DNB LEDER-AVTALE 2013 *)
FOR UTGANGEN AV ÅRET:		
Total pensjonsforpliktelse (DBO)	1 496 017	1 168 012
Totale pensjonsmidler		
Netto pensjonsforpliktelse	-1 496 017	-1 168 012
AGA av netto pensjonsforpliktelse	-210 938	-164 690
Netto pensjonsforpliktelse inklusiv AGA	-1 706 955	-1 332 702
Ikke resultatført estimatavvik	-706 258	-252 723
Balanseførte midler	-1 000 697	-1 079 979
FOR ÅRET:		
Pensjonskostnad	185 142	143 450
Utbetalt pensjon inkl AGA	264 423	466 054
*) Avtalen gjelder tidligere operasjonssjef		
SAMMENSETNING AV NETTO PENSJONSKOSTNAD	31.12.14	31.12.13
Årets opptjening	65 867 143	52 801 086
Rentekostnad	43 985 939	35 688 603
Avkastning	-34 012 889	-24 106 511
Administrasjonskostnader	2 130 667	1 429 399
Arbeidsgiveravgift	8 946 029	9 279 573
Resultatført planendring	-38 005 836	115 640
Resultatført akturielt tap	72 533 029	18 580 727
Ekstraordinær nedsk. av estimatavvik		
AFP innskuddsbasert ordning	4 887 329	3 941 053
Medlemstilskudd	-6 167 871	-6 772 248
NETTO PENSJONSKOSTN. INKL. ARB.G.AVG.	120 163 540	90 957 322

NOTER

NOTE 2 / ANDRE INNTEKTER

	DNO&B AS		DNO&B KONSERN	
	2014	2013	2014	2013
Sponsorinntekter	19 089 250	21 786 886	19 089 250	21 786 886
Serveringsvirksomhet	5 992 739	5 703 987	5 992 738	5 703 987
Butikk	3 482 421	3 261 840	3 482 421	3 261 840
Omvisninger	2 488 831	2 739 681	2 488 831	2 739 681
Banketter/arrangement	5 561 776	3 548 544	5 563 054	3 593 544
Andre kommersielle inntekter	1 625 243	1 740 358	1 625 243	1 740 358
SUM KOMMERSIELLE INNTEKTER	38 240 259	38 781 295	38 241 537	38 826 295
Programsalg	1 400 494	1 258 381	1 400 494	1 258 381
Leieinntekter	1 950 700	1 884 700	1 950 700	1 884 700
Salgsinntekter	-	136 626	-	136 626
Elevpenger ballettskole/barnekor	1 507 541	1 488 948	1 702 041	1 680 948
Bidrag fra organisasjoner	1 083 838	3 420 763	3 360 470	3 420 763
Bidrag fra turnésamarbeidspartnere	1 168 264	696 086	1 168 264	696 086
Bidrag fra øvrige samarbeidspartnere	2 522 450	2 466 676	2 522 450	2 466 676
Andre inntekter	5 766 506	1 323 647	5 776 506	3 479 089
ØVRIGE INNTEKTER	15 399 794	12 675 826	17 880 926	15 023 268
SUM ANDRE INNTEKTER	53 640 053	51 457 122	56 122 463	53 849 564

NOTE 3 / DRIFTSTILSKUDD

	2014	2013
Statlige tilskudd fra Kulturdepartementet		
Kapittel 324 post 70	576 969 000	557 457 433
Andre statlige tilskudd		590 545
Støtte fra Norsk Kulturfond *)	140 000	
Støtte fra Den kulturelle skolesekken **)	120 000	
Støtte fra ambassaden i Berlin ***)	15 000	
SUM DRIFTSTILSKUDD	577 244 000	558 047 958

NOTE 4 / INNTEKTER SPESIFISERT PÅ VIRKSOMHETSOMRÅDER OG GEOGRAFISK MARKED

	DNO&B AS			DNO&B KONSERN
	OSLO	TURNÉ	TOTALT	TOTALT
Billettsalg	94 078 185		94 078 185	94 975 736
Andre inntekter	52 536 789	1 103 264	53 640 053	56 122 463
Driftstilskudd	577 244 000		577 244 000	577 244 000
SUM	723 858 974	1 103 264	724 962 238	728 342 199

NOTE 5 / KONTOLÅN FRA STATEN

Selskapet mottok i 2001 et tilskudd til egenkapitalen på kr 10.300.000,- fra Kulturdepartementet. Beløpet er plassert som rentebærende kontolån til staten og forrentes for tiden med 2,1 % p.a. Tilskuddet kan disponeres av selskapets styre, dog slik at dette er bundne midler og ikke kan benyttes til å dekke ordinære driftsutgifter eller lignende.

NOTE 6 / LØNSSKOSTNADER

	DNO&B AS		DNO&B KONSERN	
	2014	2013	2014	2013
Lønninger	393 743 368	377 179 778	393 743 368	377 179 778
Folketrygdavgift	31 750 103	26 837 531	31 750 103	26 837 531
Andre ytelser	6 246 785	7 575 169	9 413 424	10 509 353
SUM	431 740 256	411 592 479	434 906 895	414 526 662

NOTE 7 / ANSATTE

Det har i regnskapsåret vært sysselsatt 611 årsverk ved Den Norske Opera & Ballett. Det samlede antall personer engasjert av Den Norske Opera & Ballett i 2014 utgjorde 2234. Det 100% eide datterselskapet DNO&Bs Barnekor AS har ikke ansatte og blir fakturert tilhørende lønnskostnader av DNO&B AS.

NOTE 8 / FORDRING PÅ KONSERNSELSKAP

I andre kortsiktige fordringer og periodiseringer inngår fordring på datterselskap med kr 4.034.865,-.

NOTE 9 / AKTIVERING AV PRODUKSJONSKOSTNADER

Påløpte kostnader knyttet til oppsetninger med premiere etter 1/1-2015 er aktivert med kr 13.802.883,-. Aktiveringen er begrenset til direkte variable kostnader og er ikke oppført høyere enn budsjetterte egeninntekter.

NOTE 10 / SKATTETREKKSMIDLER

Bundne skattetrekksmidler utgjorde pr. 31/12-2014 kr 16.354.895,-.

NOTE 11 / FORSKUDDSBETALTE INNTEKTER / PÅLØPTE KOSTNADER

	DNO&B AS		DNO&B KONSERN	
	2014	2013	2014	2013
Forskuddsbetalte inntekter	681 940	509 348	681 940	509 348
Påløpte lønnskostnader og feriepenger	45 204 151	48 494 298	45 204 151	48 494 298
Andre påløpte kostnader	19 512 855	10 286 290	20 423 028	12 431 559
SUM	65 398 946	59 289 936	66 309 119	61 435 205

NOTER

NOTE 12 / HONORARER

Utbetalte styrehonorarer har beløpt seg til kr 435.660,-. Honorar til styreleder utgjør kr 165.000,-. Lønn, godtgjørelser og etterlønn til avtrådt administrerende direktør utgjorde kr 1.489.537,- og annen godtgjørelse kr 4.131,-. Sluttdato for avtrådt administrerende direktør var 31. juli 2014. Kostnader til pensjon 2014 utgjorde kr 168.205,-. Det er avtalt 2 års etterlønn etter nærmere gitte betingelser.

Lønn og godtgjørelser til ny administrerende direktør utgjorde kr 933.333,- og annen godtgjørelse kr 9.396,-. Denne var ansatt i en deltidsstilling fra 1. mai til 31. juli 2014 og deretter i en 100% stilling. Kostnader til pensjon 2014 utgjorde kr 108.267,-. Administrerende direktør er medlem av selskapets kollektive pensjonsordning. Han har i tillegg en særskilt uføreforsikring. Det er avtalt 6 måneders etterlønn etter nærmere gitte betingelser. Revisjonshonorar har beløpt seg til kr 308.336,- inkl. mva. for konsernet og kr 291.148,- inkl. mva gjelder for morselskapet. Honorar for andre tjenester til revisor har utgjort kr 141.250,- inkl. mva. for konsernet, hvorav kr 141.250,- inkl. mva gjelder for morselskapet.

NOTE 13 / AVSKRIVNINGER

	Avskr. %	Kostpris pr. 1/1-2014	Antatt anskaffelse 2014	Avgang 2014	Akk. avskrivn. pr.1/1-2014	Årets avskrivninger	Ekstra-ord. avskrivn. avgang	Tilbakeføring avskrivn.	Akk. avskrivn. pr. 31/12-2014	Bokført verdi pr. 31/12-2014
Inventar, biler, tekn. utstyr, EDB-utstyr	10%-33%	44 758 725	7 987 542	2 082 596	25 624 821	6 114 273	518 581	-2 082 596	30 175 107	20 488 564
Bygn.messige anlegg	4%-10%	44 186 945	12 750 557	0	10 445 838	2 883 518		0	13 329 357	43 608 145
SUM TOTALT		88 945 670	20 738 099	2 082 596	36 070 660	8 997 791	518 581	-2 082 596	43 504 463	64 096 710

* Aktiverte driftsmidler avskrives lineært.

** Kostpris driftsmidler overtatt fra Statsbygg ved innflytting i nytt operahus: Kr 135,9 millioner
Nedskrevet med offentlig tilskudd: (Kr 135,9 millioner)

NOTE 14 / ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	DNO&B AS		DNO&B KONSERN	
	2014	2013	2014	2013
Prod. materiell- og utstyrs-kostnader	22 612 534	18 640 498	23 203 637	18 691 479
Andre varer og tjenester	1 686 860	1 733 901	1 686 860	1 733 901
Salgs- og info. materiell	11 955 650	12 048 382	11 979 699	12 104 083
Leie og vedl. av lokaler	63 737 417	62 372 241	63 737 417	62 372 241
Kjøp, leie og vedl. av utstyr	26 950 936	22 386 995	26 955 410	22 389 870
Org.- og adm.driftskostnader	50 688 771	50 348 976	50 951 936	50 488 452
Tap på fordringer	28 880	86 354	28 880	86 354
SUM ANDRE DRIFTSKOSTNADER	177 661 047	167 617 347	178 543 839	167 866 380

NOTE 15 / LEIEAVTALER

Den Norske Opera & Ballett har inngått en avtale om leie av lager i Karihaugveien 22. Leieforholdet løper til 31/12-2032. Selskapet har inngått kontrakt med Statsbygg om leie av operahuset i Bjørvika. Leiekontrakten har en løpetid på 60 år fra 1/1-2008. For leie av kommersielle arealer i operahuset betales kapitalkostnad i forhold til investert beløp. Resten av operahuset leies vederlagsfritt. Selskapet har videre inngått en avtale med Statsbygg med samme løpetid på 60 år om forvaltning, drift og vedlikehold av operahuset.

NOTE 16 / LANGSIKTIG GJELD

Til formålstjenlig ombygging av lagerlokalene i Karihaugveien 22 har Den Norske Opera & Ballett investert kr 32,4 millioner. Beløpet er finansiert ved låneopptak i DNB. Lånet har en løpetid på 25 år fra og med november 2008. Det er ikke stilt noen form for sikkerhet.

NOTE 17

	DNO&B AS				DNO&B KONSERN			
	Aksje-kapital	Annen innskutt egenkap.	Annen egenkapital	Sum	Aksje-kapital	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital pr. 31.12.2013	100 000	10 300 000	7 035 357	17 435 357	100 000	10 300 000	7 653 425	18 053 425
Resultat 2014			-16 372 709	-16 372 709			-16 978 883	-16 978 883
Egenkapital pr. 31.12.2014	100 000	10 300 000	-9 337 351	1 062 649	100 000	10 300 000	-9 325 458	1 074 542

NOTE 18 / AKSJEKAPITAL/ AKSJONÆRER

Aksjekapitalen utgjør kr 100.000,- fordelt på 200 aksjer à kr 500,- eiet av Den norske stat. Alle aksjene er i samme aksjeklasse.

NOTE 19 / AKSJER I DATTERSELSKAP

	EGENANDEL/STEMME-ANDEL	BOKFØRT VERDI	RESULTAT 2014	EGENKAPITAL PR 31.12.2014
DNO&B Barnekor A/S	100 %	100 000	-606 174	122 334

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

	DNO&B AS		DNO&B KONSERN	
	2014	2013	2014	2013
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER				
Innbetalinger fra salg av billetter	101 663 221	83 396 447	102 560 772	84 058 131
Innbetaling andre inntekter	58 769 837	47 961 511	62 984 932	49 671 185
Innbetalinger ved offentlige tilskudd	577 244 000	558 047 958	577 244 000	558 047 958
Utbetalinger for materialkostnader og andre driftskostnader	-175 529 210	-157 849 710	-177 647 097	-155 953 474
Utbetalinger til ansatte, pensjon, arbeidsgiveravgift, skattetrekk mv.	-530 797 724	-526 128 160	-533 964 363	-529 078 791
Periodisering av produksjonskostnader (material-, lønnskostnader)	-3 038 399	-58 487	-3 038 399	-58 487
Innbetalinger av renter	2 457 202	2 058 494	2 521 366	2 107 151
Utbetalinger av renter og andre finanskostnader	-4 710 932	-3 268 423	-4 711 801	-3 269 190
NETTO KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	26 057 994	4 159 630	25 949 409	5 524 485
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER				
Utbetaling til aksjekjøp i datterselskap	-	-	-	-
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-20 738 099	-8 957 712	-20 738 099	-8 957 712
NETTO KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER	-20 738 099	-8 957 712	-20 738 099	-8 957 712
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER				
Nedbetaling av gjeld	-1 360 000	-1 360 000	-1 360 000	-1 360 000
Endring i offentlig gjeld	1 269 907	861 993	1 269 907	861 993
NETTO KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER	-90 093	-498 007	-90 093	-498 007
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	5 229 801	-5 296 089	5 121 216	-3 931 234
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	30 393 616	35 689 705	33 531 591	37 462 825
BEHOLDNING AV KONTANTER OG KONTANTEKVIVALENTER VED PERIODENS SLUTT	35 623 418	30 393 616	38 652 807	33 531 591

Kylián: Bella Figura

KPMG AS
P. O. Box 7000 Majorstuen
Sørkedalsveien 6
N-0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Den Norske Opera & Ballett AS

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Den Norske Opera & Ballett AS, som består av selskapsregnskap, som viser et underskudd på kr 16 372 709, og konsernregnskap, som viser et underskudd på kr 16 978 883. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap og kontantstrømpstilling, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav, og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet Den Norske Opera & Ballett AS' finansielle stilling per 31. desember 2014 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret, som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

KPMG AS, a Norwegian member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening.

Offices in:

Oslo	Haugesund	Stavanger
Alta	Knarvik	Stord
Årendal	Kristiansand	Strømme
Bergen	Larvik	Tromsø
Bodø	Mo i Rana	Trondheim
Elverum	Molde	Tynset
Finnsnes	Narvik	Tønsberg
Grimstad	Sandefjord	Ålesund
Hamar	Sandnessjøen	

Revisors beretning 2014
Den Norske Opera & Ballett AS

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 22. mai 2015
KPMG AS

Ole Christian Fongaard
Statsautorisert revisor

OPERASJEFENS BERETNING

2014 var det første hele kalenderåret der undertegnede har hatt ansvaret for den kunstneriske programmeringen. Den eneste nyoppsetningen som ble planlagt av min forgjenger var Mozarts *Don Giovanni*. Her var regiteam og dirigent kontraktert, mens sangsolistene ble engasjert av meg. Programmet planlegges i sesonger fra august til slutten av juni, men budsjettet legges for kalenderåret. Det kan være av betydning for rapportens innhold, da de dramaturgiske og innholdsmessige foringene som ligger til grunn for sesongprogrammet, ikke gjenspeiles i samme grad i årsrapporten.

Årets første operapremiere på Hovedscenen var *Alcina* i regi av Francisco Negrin – et sentralt Händel-verk som aldri tidligere er blitt spilt ved Nasjonaloperaen. Dette var også første gang vi kunne vise en barokkopera på Hovedscenen med et orkester som spiller utelukkende på tidsriktige instrumenter, med de innleide Barokksolistene, ledet av Bjarte Eike og Christopher Bucknall. I løpet av spilleperioden holdt de også konserten *Baroque Extravaganza* med blant annet David Hansen som solist. *Alcina* ble en stor suksess og fikk gode kritikker, både i nasjonal og internasjonal presse (blant annet i Financial Times og New York Times). Særlig høstet Nicole Heaston i tittelpartiet ovasjoner. *Alcina* besto ellers av et sammen satt ensemble som gjennomførte en vellykket serie uten sykdomsforfall. Forestillingen var en samproduksjon med Det Kongelige Teater, der den hadde premiere i februar 2015. Marius Roth Christensen ble, på bakgrunn av sine prestasjoner i rollen som Oronte, engasjert til å synge samme parti i København.

I januar 2014 var flere av sangsolistene på nyttårsturné i Nord-Norge og vi viste Stefan Herheims populære *La bohème* i reprise. Denne versjonen av Puccinis klassiker vekker sterke reaksjoner hos publikum. Med unntak av Eli Kristin Hanssveen, som gjorde Musetta for første gang, var det få nye rollebesetninger. Dette gjorde at vi fikk to besetninger på plass, på tross av et stramt prøveopplegg. Den musikalske ledelsen var ved Antonino Fogliani. Han dirigerte alle forestillingene uten partitur, og med en oversikt og en musikalitet som møtte stor begeistring i orkestret. På tross av et noe tregt forhåndssalg, ble forestillingene svært godt besøkt og endte på et publikumsbelegg på 100 %.

I februar viste vi to forestillinger av Kaija Saariahos moderne klassiker fra 2000: *L'amour de loin – kjærlighet på avstand*, med tekst av den libanesisk-franske forfatteren Amin Maalouf. Verket ble fremført uten tradisjonell regi, men med en animasjonsfilm signert kunstnerduoen Elmgreen & Dragset. Denne produksjonen hadde sin premiere under Festspillene i Bergen i 2008. Det visuelle materialet

var ikke konservert tilfredsstillende, og produsent Henrik Celius gjorde en stor innsats for å få det rekonstruert. Dirigent Baldur Brönnimann ledet Operaorkestret, Det Norske Solistkor og et sterkt sangerlag. Blant annet imponerte Tone Kummervold i det store mezzopartiet. På grunn av sykdom måtte sopranen erstattes på kort tid. Vi fikk en god erstatter i Erin Wall, som kom fra Vancouver på kort varsel. Elmgreen & Dragset var i samme periode også aktuelle med utstilling ved Astrup Fearnley og vi kunne registrere økt interesse for *L'amour de loin* også utenfor det faste operapublikummet.

Den amerikanske regissøren Thaddeus Strassberger har tidligere satt opp *Figaros bryllup* og *The Rape of Lucretia* ved Nasjonaloperaen, engasjert av Barratt Due og Strassbergers gode arbeid med ensemblet har vært verdsett. I mars hadde vi premiere på hans nyoppsetning av *Don Giovanni*. Dette ble en krevende prøveperiode for et sangerlag som besto av en blanding av eget ensemble og gjestebolister, med to besetninger for alle roller. Da flere av sangerne ble syke, viste det seg at det ikke var god nok dekning med to besetninger når forestillingene spilles så tett. Vi måtte derfor få inn en gjest fra Berlin til noen av forestillingene – et innhopp som for øvrig fungerte utmerket. Den musikalske ledelsen var ved Patrick Ringborg. Han akkompagnerte selv alle resitativer fra hammerklaaver og inkluderte kjente musikalske sitater fra operallitteraturen – slik Mozart siterte seg selv og sin egen suksess med *Figaros bryllup* i *Don Giovanni*.

På Scene 2 var det i april premiere på publikumssuksessen *Hege og Øivind går til Operaen*, med Hege Schøyen og Øivind Blunck i godt samspill med Nasjonaloperaens Eli Kristin Hanssveen og Thor Inge Falch. Knut Nærum sto bak teksten til denne forestillingen om en av komikkens siste tabuer: kampen for å synge inderlig, uten ironi. Ivar Tindberg hadde regien og Helge Evju det musikalske ansvaret. Forestillingen var på turné til Stavanger Konserthus forsommeren 2014.

Den flyvende hollender, med premiere i mai, var en samproduksjon med Opernhaus Zürich og Teatro alla Scala, der forestillingen er blitt spilt tidligere. Samproduksjonene gjør det mulig for oss å øke antallet nyproduksjoner. En viktig grunn til å sette denne operaen på repertoaret denne sesongen var at Wagner-spesialisten Terje Stensvold hadde varslet han ville trekke seg tilbake i en alder av 71 år. Stensvolds innsats i rollen som Hollenderen ble en triumf. Hans imponerende sangerverke ble markert med tale og overrekkelse av laurbærkrans etter siste forestilling. Også andre sangprestasjoner vakte oppsikt: den svenske sopranen Erika Sunnegårdh var en usedvanlig høydesikker og engasjert Senta, og Henrik Engelsen gjorde sin Wagner-debut som Erik. I tillegg viste Operaorkestret sterk vokal og scenisk gjennomslagskraft i Andreas Homokis regi. Musikkchef John Helmer Fiore ledet en-

semblet med stor musikalsk autoritet. Forestillingsrekken ble veldig godt besøkt og endte med et belegg på 96 %.

I juni fremførte Barnekoret bestillingsverket *Stormen – forteljinga om Miranda og Ferdinand* med musikk av Nils Henrik Asheim og tekst av Rune Belsvik, sammen med Ballettskolen og Barratt Due Musikkinstitut. Denne produksjonen vant den internasjonale prisen RESEOs Opera for Young Audiences Award 2014. Barnekoret har et svært høyt nivå og består av 75 gutter og jenter i alderen 5–17 år. Koret tilbyr et sterkt og mangfoldig pedagogisk tilbud og har en viktig formidlende betydning, som blant annet er gjort mulig gjennom bidrag fra Color Lines lotterimidler. I høstsemesteret hadde de premiere på *Askepott – en barneopera*, også denne i samarbeid med Barratt Due og Oslo musikk- og kulturskole. I tillegg gjorde de i løpet av 2014 en stor innsats i *La bohème*, *Peer Gynt*, *Solistenes julekonsert* og Nasjonalballettens *Nøtteknekkeren*.

Høsten 2014 åpnet vi med en reprise på *Madama Butterfly*. Produksjonen hadde premiere allerede 15. august, med John Helmer Fiore som dirigent. Heidi Bruun Nedregaard gjorde en strålende innsats som ansvarlig for gjenoppsetningen av Stephen Langridges regi. Det er knyttet usikkerhet til det å starte sesongen så tidlig og forhåndssalg var magert. Men etter at Hui He – verdens mest etterspurte sanger i rollen som Cio-Cio San – opptrådte på NRK Sommeråpent, opplevde vi stor pågang og alle forestillingene ble etter hvert solgt ut. Under siste forestilling ble Hui He akutt syk, forestillingen måtte avlyses og publikum fikk refundert sine billetter. Dette opplever vi heldigvis svært sjelden.

Før september 2014 hadde originalversjonen av Sjostakovitsjs *Lady Macbeth fra Mzensk* aldri tidligere vært fremført i Norge. Nasjonaloperaen produserte den i samarbeid med Deutsche Oper Berlin, som sto for kostymer og kulisser. Forestillingen ble en enorm suksess i Berlin og et internasjonalt gjennombrudd for regissør Ole Anders Tandberg. Frankfurter Allgemeine Zeitung brukte ordet "triumf", mens Rundfunk Berlin-Brandenburg konkluderte: "*Lady Macbeth von Mzensk* ist schlicht sensationell". Produksjonen med 13 korpsmusikere på scenen ble en kunstnerisk triumf – også her i Oslo: "Dette er et av de råeste og mest suggererende opptrinn jeg noen har fått slengt imot sanseapparatet i en opera", konkluderte Morgenbladets anmelder, selv om de norske anmeldelsene ellers var blandede. Oleg Caetani dirigerte og var en god støtte for sangerne med sine kunnskaper i russisk.

I forbindelse med Ultima, Oslo Contemporary Music Festival, i september, hadde vi urpremiere på verket *Buenos Aires*, der danske Simon Steen-Andersen sto bak musikk, libretto, musikalsk ledelse, regi og scenografi. Med seg hadde han Neue Vocalsolisten Stuttgart og Ensemble asamisimasa.

I høstmånedene viste vi også repriser på Calixto Bieitos *Hoffmanns eventyr* fra 2013 og *Don Giovanni* fra våren 2014. Publikumsdekningen på disse – på henholdsvis 68 % og 83 % – svarte ikke til forventningene. Muligens kan det relativt lave salget ha sin forklaring i utfordringen med å ha repriser så kort tid etter premiereseriene. Ellers var dette forestillinger med svært sterke rolleprestasjoner. Evan Bowers var tilbake og sang tittelpartiet i alle forestillingene av *Hoffmanns eventyr*. Audrey Luna var strålende som Olympia og vartet opp med trestrøken Ass som fikk publikum i ekstase. Marita Sølberg, Hege Høisæter og Tone Kummervold rolledebuterte og presterte alle på svært høyt nivå. En av dagens største sangere i rollen, Ildebrando d'Arcangelo, gjestet i tittelrollen som Don Giovanni. Stefan Blunier dirigerte som sist *Hoffmanns eventyr*, mens *Don Giovanni* ble delt mellom Hermann Bäumer og Antonino Fogliani, som hoppet inn for Lothar Koenigs.

Uroppførelsen av Jüri Reinveres *Peer Gynt* ble viet stor oppmerksomhet i media i forkant av premieren. Særlig var pressen opptatt av forsinkelsen i leveransen av partitur. Men vi kom i havn, takket være en enorm innsats fra alle medvirkende – særlig orkestermusikere og dirigent John Helmer Fiore. *Peer Gynt*, som ble satt i scene av Sigrid Reibo og Katrin Nottrodt, fikk en blandet mottakelse i Norge. I utlandet fikk den store oppslag og god omtale, med 37 internasjonale presseoppslag og beskrivelser som "Ein Fest des Totalen Theaters" (Opernwelt). På scenen fikk vi oppleve en rekke sterke rolleprestasjoner av en ren norsk besetning, bortsett fra den australske kontratenoren David Hansen, som gjorde stor lykke i rollen som Bøygen.

Rett før jul var det reprise på François de Carpentries og Karine Van Herckes *Barberen i Sevilla*. Forflytningen fra Scene 2 til Hovedscenen viste seg å være et svært vellykket grep for denne lekne og godt kommuniserende forestillingen. Regissøren var selv ansvarlig for gjenoppsetningen med god prøvetid, og dirigenten, Enrique Mazzola, ble høyt verdsatt av musikerne. Den sørafrikanske sopranen Pretty Yende var en sensasjon som Rosina – en rolle Lina Johnsson overtok i januar 2015.

Med nyoppsetninger som har vakt internasjonal interesse og et kunstnerisk nivå som får økt anerkjennelse, er vi på vei mot å oppnå det som er et overordnet mål: å gjøre opera relevant for flere og styrke kunstformens plass i det norske og internasjonale samfunnet.

Per Boye Hansen
Operasjef

OPERA

FOTO: JØRG WIESNER

ALCINA *Nyoppsetning*

16. JANUAR / HOVEDSCENEN

Musikk: Georg Friedrich Händel
Libretto: Ukjent
Musikalsk ledelse: Bjarte Eike og Christopher Bucknall
Regi: Francisco Negrin
Scenografi og kostymer: Louis Désiré
Lys- og videodesign: Mikki Kunttu
Flyve- og bevegelsesinstruktør: Ran Arthur Braun
Solister: Nicole Heaston, Tuva Semmingsen, Kristina Hammarström, Silvia Moi, Marius Roth Christensen, Johannes Weisser, Maren Myrvold, Jakob Zethner
Barokksolistene
Samproduksjon med Det Kongelige Teater, København

LA BOHÈME

27. JANUAR / HOVEDSCENEN

Musikk: Giacomo Puccini
Libretto: Giuseppe Giacosa og Luigi Illica
Musikalsk ledelse: Antonino Fogliani
Regi: Stefan Herheim
Ansvarlig for gjenoppsetning regi: Heidi Bruun Nedregaard
Scenografi og kostymer: Heike Scheele
Lysdesign: Anders Poll
Videodesign: Robin Hagen
Dramaturg: Alexander Meier-Dörzenbach
Medvirkende: Diego Torre, Daniel Johansson, Marita Sølberg, Mariann Fjeld Olsen, Vasily Ladyuk, Yngve Søberg, Eli Kristin Hanssveen, Nina Gravrok, Espen Langvik, Håvard Stensvold, Marcell Bakonyi, Petri Lindroos, Svein Erik Sagbråten, Aksel Johannes Rykkvin
Operakoret, Operaorkestret og Barnekoret

FOTO: JØRG WIESNER

HEGE OG ØIVIND GÅR TIL OPERAEN

15. APRIL / SCENE 2

Manus: Knut Nærum
Musikalsk ledelse: Helge Evju
Regi: Ivar Tindberg
Scenografikonsulent: Sunniva Bodvin
Kostymekonsulent: Anne Gotaas
Medvirkende: Hege Schøyen, Øivind Blunck, Eli Kristin
Hanssveen og Thor Inge Falch

DEN FLYVENDE HOLLENDER *Nyoppsetning*

16. MAI / HOVEDSCENEN

Musikk og libretto: Richard Wagner
Musikalsk ledelse: John Helmer Fiore
Regi: Andreas Homoki
Medansvarlig for gjenoppsetning regi: Aglaja Nicolet
Scenografi og kostymer: Wolfgang Gussmann
Lysdesign: Frank Evin
Medvirkende: Terje Stensvold, Erika Sunnegårdh, Henrik Engelsen, Marco Jentzsch, Magne Fremmerlid, Ketil Hugaas, Tone Kummervold, Marius Roth Christensen
Operakoret, Operaorkestret
Samproduksjon med Opernhaus Zürich og Teatro alla Scala

L'AMOUR DE LOIN – KJÆRLIGHET PÅ AVSTAND

Nyoppsetning

7. FEBRUAR / HOVEDSCENEN

Musikk: Kaija Saariaho
Libretto: Amin Maalouf
Musikalsk ledelse: Baldur Brönnimann
Ansvarlig for korinnstudering: Grete Pedersen
Regi, scenografi og lysdesign: Elmgreen & Dragset
Filmproduksjon: Fabulab
Medvirkende: Russell Braun, Erin Wall, Tone Kummervold
Det Norske Solistkor, Operaorkestret

FOTO: JØRG WIESNER

DON GIOVANNI

Nyoppsetning

22. MARS / HOVEDSCENEN

Musikk: Wolfgang Amadeus Mozart
Libretto: Lorenzo Da Ponte
Musikalsk ledelse: Patrik Ringborg
Regi: Thaddeus Strassberger
Scenografi: Kevin Knight
Kostymer: Mattie Ullrich
Lysdesign: Bruno Poet
Medvirkende: Michael Nagy, Espen Langvik, Davide Luciano, Marcell Bakonyi, Alexandra Deshorties, Ann-Helen Moen, Nina Gravrok, Marita Sølberg, Marius Roth Christensen, Simon Bode, Magne Fremmerlid, Carsten Stabell, Ingeborg Gillebo, Silvia Moi, Yngve Søberg, Jens-Erik Aasbø
Operakoret, Operaorkestret

FOTO: JØRG WIESNER

STORMEN – FORTELJINGA OM MIRANDA OG FERDINAND

12. JUNI / SCENE 2 *Urfremføring*

Musikk: Nils Henrik Asheim, med referanser til deler av Arne Nordheims musikk til balletten *Stormen*
Libretto: Rune Belsvik
Koreografi: Kristian Støvind
Regi: Gunnar Bergstrøm
Scenografi: Silje Sandodden Kise
Kostymer: Grete Rustad
Lysdesign: Jacob Christensen
Videodesign: Robin Hagen
Leder Barnekoret: Edle Stray-Pedersen
Leder Juniororkesteret: Soon-Mi Chung
Musikalsk ledelse: David Maiwald
Leder Ballettskolen: Knut Breder
Medvirkende: Ballettskolen og Barnekoret ved Den Norske Opera & Ballett, musikere fra Operaorkesteret i samarbeid med ungdomsmusikere.

Et samarbeid mellom Barnekoret og Ballettskolen ved Den Norske Opera & Ballett og Juniororkesteret ved Barratt Dues Unge Talenter

FOTO: JØRG WIESNER

MADAMA BUTTERFLY

15. AUGUST / HOVEDSCENEN

Musikk: Giacomo Puccini
Libretto: Luigi Illica og Giuseppe Giacosa
Musikalsk ledelse: John Helmer Fiore
Regi: Stephen Langridge
Ansvarlig for gjenoppsetning regi: Heidi Bruun Nedregaard
Scenografi og kostymer: Alison Chitty
Lysdesigner: Chris Davey
Medvirkende: Hui He, Riccardo Massi, Yngve Søberg, Ingebjørg Kosmo, Svein Erik Sagbråten, Aleksander Nohr, Carsten Stabell, Roald Nygård, Natanael V. Uifalean, Natalia Tanasii, Kjersti Kongssund, Debra Knudsen, Sabine Gross, Randolph Walderhaug
Operakoret og Operaorkestret

OPERA

LADY MACBETH FRA MTSSENSK

4. SEPTEMBER / HOVEDSCENEN *Nyoppsetning*

Musikk: Dmitrij Sjostakovitsj
Libretto: Aleksander G. Preiss
Musikalsk ledelse: Oleg Caetani
Regi: Ole Anders Tandberg
Scenografi: Erlend Birkeland
Kostymer: Maria Geber
Lysdesign: Ellen Ruge
Koreografi: Jeanette Langert
Dramaturg: Jörg Königsdorf
Medvirkende: Svetlana Sozdateleva, Alexey Kosarev, Magne Fremmerlid, Marius Roth Christensen, Hege Høisæter, Thor Inge Falch, Ketil Hugaas, Svein Erik Sagbråten, Jens-Erik Aasbø, Per Andreas Tønder, Tone Kummervold, Knut Skram, Oksana Myronchuk, Halvor F. Melien, Rolf Sostmann, Krzysztof A. Luczynski, Huw Reynolds, Szymon Kubiak, Gabriel Birjovanu
Operakoret og Operaorkestret
Samproduksjon med Deutsche Oper Berlin

HOFFMANNNS EVENTYR

2. OKTOBER / HOVEDSCENEN

Musikk: Jacques Offenbach
Libretto: Jules Barbier og Michael Carré
Musikalsk ledelse: Stefan Blunier
Regi: Calixto Bieito
Ansvarlig for gjenoppsetning regi: Victoria Bomann-Larsen
Scenografi: Rebecca Ringst
Kostymer: Ingo Krügler
Lysdesign: Michael Bauer
Dramaturg: Bettina Auer
Medvirkende: Evan Bowers, Alfred Walker, Audrey Luna, Marita Sølberg, Hege Høiseter, Tone Kummervold, Ingebjørg Kosmo, Svein Erik Sagbråten, Carsten Stabell, Thor Inge Falch, Magne Fremmerlid
Operakoret og Operaorkestret

ASKEPOTT – EN BARNEOPERA

1. NOVEMBER / SCENE 2

Musikk og libretto: Peter Maxwell Davies
Musikalsk ledelse: Lars Notto Birkeland
Regi: Gunnar Bergstrøm
Scenografi: Silje Sandodden Kise
Koreografi: Nina Bråthen
Lysdesign: Jannicke Rekvinn
Kostymer: Grete Rustad
Korleder: Edle Stray-Pedersen
Medvirkende: Barnekoret, Barratt Due Juniorensemble ved Sigyn Fossnes og Oslo musikk- og kulturskole ved Svein Egil Skotte, Johan Nicolai Mohn og Iwona Lipinska

PEER GYNT *Urfremførelse*

29. NOVEMBER / HOVEDSCENEN

Musikk: Jüri Reinvere
Libretto: Jüri Reinvere (etter Henrik Ibsen)
Musikalsk ledelse: John Helmer Fiore
Regi: Sigrid Strøm Reibo
Scenografi og kostymer: Katrin Nottrodt
Koreografi: Oleg Glushkov
Lysdesign: Rainer Casper
Medvirkende: Nils Harald Sodal, Marita Sølberg, Ingebjørg Kosmo, Kari Kleiven, David Hansen, Thor Inge Falch, Johannes Weisser, Ketil Hugaas, Tone Kristin Aasen, Ingeborg Barstad, Nanna Maria Cortes, Thale Bergsaune, Kristin Rustad Høiseth, Anne-Marie Andersen, Tone Kristin Aasen, Violetta Peschanskaya, Eirin Vegardsdatter Rognerud, Stella Aksnes Pehrsson, Ella Lockert Postl, Szymon Kubiak
Operakoret, Operaorkestret og Barnekoret

OPERA

BARBEREN I SEVILLA

21. DESEMBER / HOVEDSCENEN

Musikk: Gioacchino Rossini
Libretto: Cesare Sterbini
Musikalsk ledelse: Enrique Mazzola
Regi: François de Carpentries
Scenografi og kostymer: Karine Van Hercke
Lysdesign: François de Carpentries
Medvirkende: Espen Langvik, Pretty Yende, Lina Johnsson, Tuomas Katajala, Marco Filippo Romano, Melis Jaatinen, Jens Erik Aasbø, Szymon Kubiak, Øystein Skre, Pietro Simone, Petter Fegran, Florin Demit, Bo Elly og Ketil Hugaas
Operakoret og Operaorkestret

NASJONALOPERAEN PÅ TURNÉ

NYTTÅRSKONSERTER

9.–11. JANUAR
TROMSØ, ALTA, BODØ

Musikalsk ledelse Øyvind Bjorå
Medvirkende: Elisabeth Teige, Ingebjørg Kosmo, Thor Inge Falch, Carsten Stabell og Nordnorsk Symfoniorkester
Samproduksjon med NOSO

HEGE OG ØIVIND GÅR TIL OPERAEN

28. MAI – 1. JUNI
STAVANGER KONSERTHUS

Manus: Knut Nærum
Musikalsk ledelse: Helge Evju
Regi: Ivar Tindberg
Scenografikonsulent: Sunniva Bodvin
Kostymekonsulent: Anne Gotaas
Medvirkende: Hege Schøyen, Øivind Blunck, Eli Kristin Hanssveen og Thor Inge Falch
Samproduksjon med Stavanger Konserthus

GJESTESPILL

COSÌ FAN TUTTE – OPERAHØGSKOLEN 50 ÅR

7. MARS / SCENE 2

Musikk: Wolfgang Amadeus Mozart
Libretto: Lorenzo da Ponte
Regi: Veselina Manolova
Musikalsk ledelse: Gerhard Markson
Scenografi: Ada Hesjevoll
Lysdesign: Sverre Randin
Kostymedesign: Grete Rustad
Medvirkende: Studenter fra Kunsthøgskolen i Oslo
Orkester fra Norges Musikkhøgskole

CENDRILLON (OPERAWORKSHOP)

17. JULI / SCENE 2

Musikk: Jules Massenet
Libretto: Henri Cain (etter et eventyr av Charles Perrault)
Musikalsk ledelse: James Duddle
Pianist: John Lidal
Regi: Sébastien Dutrieux
LidalNorth International Opera Workshop

GJESTESPILL

DAS RHEINGOLD (OPERAWORKSHOP)

17. JULI / SCENE 2

Musikk og libretto: Richard Wagner
Musikalsk ledelse: Terje Boye Hansen
Pianist: Dimitris Kostopoulos
Regi: Hilde Andersen
LidalNorth International Opera Workshop

BUENOS AIRES

Urfremførelse

18. SEPTEMBER / SCENE 2

Musikk, libretto, musikalsk ledelse, regi og scenografi: Simon Steen-Andersen
Medvirkende: Neue Vokalisten Stuttgart og Ensemble asamisimasa
Ultima, Oslo Contemporary Music Festival
Produsert i samarbeid med DNO&B

FRAMTIDENS MUSIKKFESTIVAL

14. SEPTEMBER

Barnas Ultimadag
Ultima, Oslo Contemporary Music Festival

BALLETTSJEFENS BERETNING

2014 ble året da Nasjonalballetten satte publikumsrekord og opplevde et gjennombrudd på den internasjonale scenen. At 58 av våre 92 forestillinger på Hovedscenen hadde et setebelegg på 99 % eller mer, er svært gledelig. Spesielt inspirerende er det å oppleve at

helt nye verk kan trekke et så stort publikum. Selv om vi stadig jobber mot en slik oppslutning, verken kan eller skal vi forvente dette hvert år. Mine kunstneriske ambisjoner handler om å balansere alt det en sesong skal uttrykke – også risiko. 2014 ble året da kombinasjonen av produksjoner i de to halve sesongene resulterte i helt eksepsjonelle tall.

Det var Carte Blanche som med sitt årvisse besøk åpnet 2014. I anledning kompaniets 20 års-jubileum var det for første gang å se på Hovedscenen. Programmet var det siste teatersjef Bruno Heynderickx planla og viste et kort verk av Crystal Pite sammen med et nytt verk av den påtroppende lederen Hooman Sharifi. Sharifis stykke, som i hovedsak ble fremført uten musikk, frembrakte sterke reaksjoner: mens noen reiste seg og applauderte, forlot andre salen i protest.

I januar viste vi en ny utgave av *Kingwings vs. Nasjonalballetten*. Da forestillingen først ble vist sommeren 2012, ble det rift om billettene, også fra et ungt og nytt publikum. Det samme skjedde i 2014. Fra å være en battle mellom to ytterpunkter – ballett og break dance – har Nasjonalballetten trykket Kingwings Crew til sitt bryst, og motsatt.

John Crankos *Onegin* fra 1965 fant sin vei tilbake til repertoaret, for tredje gang siden 1997. Med sine cliffhangere og sin emosjonelle sluttscene, er *Onegin* en av de tradisjonelle handlingsballettene som fremføres hyppigst av kompanier verden over. For første gang fylte denne balletten salen i Bjørnvika, og bød på tre strålende besetninger i hovedrollene. Yolanda Correa ble nominert til verdens mest prestisjetunge ballettpris, Benois de la Danse, for sin tolkning av Tatjana.

Kjøkkenet – Strømgren for barn hadde premiere på Scene 2 i februar. Vår huskoreograf Jo Strømgren og hans kompani ga oss også den kritikerroste danse- og teaterforestillingen *Grensen* i høstsemestret. I tillegg lagde Strømgren den suverene koreografien *Ring* til Oslo Danse Ensembles 20 års-jubileum. Det var en ære å få være vertskap for deres bursdagsforestilling, med smekkkfulle hus.

I mars ble den toneangivende koreografen Kjersti Alveberg feiret på Scene 2 med *Alveberg på drømt hav*. Forestillingen ble vevet sammen av deler fra hennes mest kjente balletter, som *Spirits*, *Volven* og *Babels barn*, i tillegg til nye verk. Filmen *Glimt* ble laget til forestillingen og viste høydepunkter fra hennes TV-balletter. I tillegg ble hele forestillingen *Alveberg på drømt hav* filmet og sendt på NRK.

Årets mest omtalte oppsetning, Alexander Ekmans *A Swan Lake*, så dagens lys i slutten av april. Med sine 5000 liter vann, sine 1000 badeender og med tidenes mest utfordrende prøveopplegg, ble dette beviset på hva vårt hus kan få til. Publikum og presse strømmet til og skapte svartebørstiltander utenfor Operaen. Den nykomponerte musikken av Mikael Karlsson ble fremført av Operaorkestret og sopranen Elisabeth Teige, under ledelse av Per Kristian Skjalstad. Ekmans våte scenografi møtte Henrik Vibskovs kostymedesign. Forestillingen ble filmet og vist på NRK og SVT, i tillegg til DVD-distribusjon og kinovisning rundt i verden. Dette takket være et treparts samarbeid mellom DNO&B, NRK og produksjonsselskapet 3minutesWest. Filmskaperen T. M. Rives dokumentasjon av prosessen resulterte i dokumentaren *Sjeldne svaner i en ny svanesjø*, også vist på NRK og SVT. Bransjebladet Dance Europe utnevnte *A Swan Lake* til «Best World Premiere», den ble nominert i kategorien «beste forestilling» i Benois de la Danse, og her hjemme skrev Aftenposten: «Vilt, vått og vidunderlig», og mente den flytter grenser for hva vi kan gjøre med teater.

Ekmans *A Swan Lake* og den klassiske *Svanesjøen* er naturlig nok tematisk beslektet, men når det gjelder de fysiske kravene som stilles til danserne, er kontrasten enorm. Det er utfordrende å gå fra våt drakt og hjelm i *A Swan Lake* til fire akter av *Svanesjøen*, og belastningen er størst på de kvinnelige danserne. Da er det desto mer imponerende at sykefraværet aldri har vært lavere for kvinnene enn under de 14 forestillingene av *Svanesjøen* våren 2014. De fem besetningene av hovedrollene imponerte stort, blant annet Maiko Nishino, som gjorde sitt comeback få måneder etter fødsel, og Melissa Hough, som ble utnevnt til solist etter sin prestasjon i dobbeltrollen *Odette/Odile*.

I juni hadde vi besøk av Alvin Ailey American Dance Theater. Det er interessant at dette kompaniet – som er antatt å ha et stort kommersielt nedslagsfelt og som fylte huset under sitt forrige besøk i Oslo – ble den forestillingsrekken med årets laveste besøksprosent (77 %).

Sesongen 2014/15 åpnet med at vi delte kompaniet i tre: en gruppe viste Kyliáns *Future Memories* i Oslo og så i Paris, på Hovedscenen hjemme gjorde vi *Ghosts – Ibsens Gengangere*, og vi var på turné med Riksteatret til 16 byer med doku-dans-forestillingen *Over hodet under huden*. Heldigvis opplevde vi få skader og kom i mål med sterke kunstneriske resultater.

Fallhøyden var stor foran den eksponeringen vi skulle få i Paris, med tre forestillinger på Théâtre des Champs-Élysées. Da den 15 minutters lange applausen fra pariserpublikummet stilnet, ble det klart for oss at vi hadde greid det. "We should see more of them on the international scene soon" skrev Financial Times, og invitasjonene strømmet inn som følge av denne opptredenen.

Tilbake i Oslo gikk nye besetninger på med Kylián-programmet, og vi fikk igjen se hvordan dansere som får prøve seg i dette rike materialet løftes teknisk, men også hvordan de tilegner seg det formspråket som har kommet til å kjennetegne Nasjonalballetten. Samtidig viste vi *Kammer-Kylián – Last Touch First* på Scene 2 – et fantastisk prosjekt jeg er veldig stolt over, med seks dansere i slow-motion. Forestillingen gikk over en kort tidsperiode og ble vist for noen få publikummere som fikk oppleve et studium av hvordan tid og rom kan oppløses. Med nydelig fortolkning og slående kroppsbevissthet demonstrerte våre dansere kunsten å blunke sakte.

Ghosts – Ibsens Gengangere var en dristig Hovedscensatsning og vårt bidrag til Ibsenfestivalen. Her hadde vi engasjert teaterregissøren Marit Moum Aune til å lede et danseprosjekt, i samarbeid med koreograf Cina Espejord. Musikken ble komponert og fremført av Nils Petter Molvær. Kombinasjonen av høstferie og få anmeldelser i avisene (for øvrig en stor kontrast til de 46 journalistene som samtidig så Nasjonalballetten i Paris) resulterte i et tregt billettsalg innledningsvis. Likevel nådde forestillingen ut til stort publikum og er blitt en viktig produksjon for oss som viser kraften i fortellerkunst gjennom dans. Den er allerede vist i Houston, skal til Berlin og Wien. Også her ble det en Benois de la Danse-nominasjon, for "best libretto in dance performance" og Dance Europe kalte den en fem-stjerners produksjon. *Ghosts – Ibsens Gengangere* var del av en Operaens Ibsen-høst, som også inkluderte gjestespillet fra Hong Kong: *Hedvig fra Ibsens Vildanden* i Ina Christel Johannessens koreografi – og selvfølgelig operaen *Peer Gynt*.

Cina Espejords *Over hodet under huden*, der danserne danser til sine egne historier, hadde sin urfremføring på Scene 2 i 2013. Høsten 2014 ble forestillingen vist på 15 steder rundt i landet. Fra Arendal til Oppdal, og fra Førde til Fredrikstad kommuniserte denne forestillingen svært godt med publikum.

Det var også stor stemning da Nederlands Dans Theater 2 gjestet Scene 2, med verker av koreografene Johan Inger, Leon/Lightfoot og Alexander Ekman. Dette er et kompani vi har jobbet tett med over mange år. Annet hvert år har vi hatt NDT 1 på Hovedscenen og NDT 2 på Scene 2, og de har tydelig et dedikert publikum i Oslo.

ICE HOT Nordic Dance Platform er et samarbeid mellom de fem nordiske landene for å promotere og eksportere nordisk dans. Festivalen har også som mål å utvikle strukturer og formater som kan bidra til flere koproduksjoner. Sammen med Dansens hus og Bærum Kulturhus var vi visningsarena for denne store mønsterringen i desember.

Både før og etter julen 2014 viste vi *Romeo og Julie*. Nasjonalballettens versjon av Shakespeares uødelige drama, signert britiske Michael Corder, engasjerer fortsatt – hele 23 år etter at den ble skapt. I hovedrollene hadde vi fem besetninger, som alle overbeviste.

Ingen jul uten *Nøtteknekeren* – ei heller i 2014, da denne oppsetningen hadde sitt 20 års-jubileum. *Nøtteknekeren* er stadig en god mulighet for mange dansere å prøve seg i solistroller.

Ghosts – Ibsens Gengangere, *A Swan Lake* og Paris-turnéen blir stående som høydepunktene i 2014. Produksjonene traff et publikum her hjemme og de etterspørres ute. Kombinert med det klassiske repertoaret utgjør disse tre til sammen en tydelig signatur for hva Nasjonalballetten er og ønsker å være.

Ingrid Lorentzen
Ballettsjef

BALLETT

KINGWINGS VS. NASJONALBALLETTEN

SESONGPREMIERE 3. FEBRUAR 2014 / HOVEDSCENEN

Koreografi: Ben van Cauwenbergh, Jean Coralli, Leo Ivanov, Patrick King, Sol Leon, Paul Lightfoot, Jules Perrot, Marius Petipa, Konstantin Sergejev, Garrett Smith, Alan Lucien Øyen, Kingwings Crew, bidrag fra Nasjonalballettens dansere
Musikk: Adolphe Adam, Jaques Brel, Philip Glass, Leif Jordansson, Franz Liszt, Ludwig Minkus, Nina Simone, Peter Tsjajkovskij og Kingwings Crews egen mix
Lysdesign: Paul Vidar Ramon Sævarang
Gjestende prøveleder: Patrick King
Kingwings Crew og dansere fra Nasjonalballetten

ONEGIN

SESONGPREMIERE 28. FEBRUAR 2014 / HOVEDSCENEN

Koreografi: John Cranko
Musikk: Peter Tsjajkovskij, fritt bearbejdet av Kurt-Heinz Stolze
Musikalsk ledelse: Martin Yates
Scenografi og kostymer: Elisabeth Dalton
Lysdesign: Steen Bjarke
Gjestende prøveledere: Ivan Cavallari og Birgit Deharde
Onegin: Yoel Carreño / Dirk Weyershausen / Philip Currell
Tatjana: Julie Gardette / Yolanda Correa / Eugenie Skilnand
Dansere fra Nasjonalballetten

ALVEBERG PÅ DRØMT HAV

PREMIERE 22. MARS 2014 / SCENE 2

Koreograf: Kjersti Alveberg
Musikk/lyddesign: Misha Alperin, Kjersti Alveberg, Laurie Anderson, Björk, Mats Claesson, Pascal Comelade, Patricia Dallio, Deathprod & Biosphere, Eno, Jan Garbarek, Frode Haltli, Terje Isungset, Eric Satie, Jean Sibelius, Synne Skouen, Toto, Trentemøller, Dave Valentine, Antonio Vivaldi, Lena Willemark og Hector Zazou
Scenografi: Kjersti Alveberg og Kristin Bredal
Kostymer: Mona Irene Grimstad
Lysdesign: Kristin Bredal
Foto: Knut Bry
Gjestende prøveledere: Kjersti Alveberg, Jan Ivar Lund, Mathias Rønningen og Daniel Stamnes
Dansere fra Nasjonalballetten

A SWAN LAKE

URPREMIERE 26. APRIL 2014 / HOVEDSCENEN

Koreografi: Alexander Ekman
Musikk: Mikael Karlsson
Orkestrering: Mikael Karlsson og Michael Atkinson
Musikalsk ledelse: Per Kristian Skalstad
Scenografi: Alexander Ekman
Kostymer: Henrik Vibskov
Lysdesign: Tom Visser
Lyddesign: Mikael Karlsson og Alexander Ekman
Video / film: T.M. Rives
Gjestende prøveledere: Alexander Ekman og Ana Maria Lucaciu
Dansere fra Nasjonalballetten

BALLETT

SVANESJØEN

SESONGPREMIERE 28. MAI 2014 / HOVEDSCENEN

Koreografi: Marius Petipa, Lev Ivanov, Konstantin Sergejev og Anna-Marie Holmes
Musikk: Peter Tsjajkovskij
Musikalsk ledelse: Eivind Aadland
Scenografi og kostymer: Paul Andrews
Lysdesign: John B. Read
Gjestende prøveledere: Petrusjka Broholm og Birgit Dehard
Odette / Odile: Yolanda Correa / Maiko Nishino / Clair Constant / Julie Gardette / Melissa Hough
Prins Siegfried: Yoel Carreño / Philip Currell / Dirk Weyershausen / Paulo Arrais / Gakuro Matsui
Dansere fra Nasjonalballetten
Operaorkesteret

STORMEN – FORTELJINGA OM MIRANDA OG FERDINAND

BALLETTSKOLENS ELEVFORESTILLING 2014

URFREMFORING 12. JUNI 2014 / SCENE 2

Musikk: Nils Henrik Asheim, med referanser til deler av Arne Nordheims musikk til balletten *Stormen*
Libretto: Rune Belsvik
Koreografi: Kristian Støvind
Regi: Gunnar Bergstrøm
Scenografi: Silje Sandodden Kise
Kostymer: Grete Rustad
Lysdesign: Jacob Christensen
Videodesign: Robin Hagen
Leder Barnekoret: Edle Stray-Pedersen
Leder Juniororkesteret: Soon-Mi Chung
Musikalsk ledelse: David Maiwald
Leder Ballettskolen: Knut Breder
Medvirkende: Ballettskolen og Barnekoret ved Den Norske Opera & Ballett, musikere fra Operaorkesteret i samarbeid med ungdomsmusikere.

Et samarbeid mellom Barnekoret og Ballettskolen ved Den Norske Opera & Ballett og Juniororkesteret ved Barratt Dues Unge Talenter

PÅ SOMMERSLOTTET

PREMIERE 25. JUNI 2014 / OSCARSHALL SLOTT

Konsept, regi og koreografi: Patrick King
Musikk: Hugo Alfvén, Armand Amar, Johan Sebastian Bach, Renato Carosone, Gisella Cozzo, Edvard Grieg, Johan Halvorsen, Norah Jones, Richard Rodgers, Carl Sjöberg, Evert Taube og Giuseppe Verdi
Kostymer: Bregje van Balen og Patrick King
Musikalsk ledelse: Øyvind Bjorå
Gjestende prøveleder: Patrick King
Sangere: Gaia Scodellaro og Nils Harald Sødal
Første fiolin: Øyvind Bjorå
Andre fiolin: Sara Övinge
Bratsj: Øyvind Plassen
Cello: Åsne Volle
Piano: Julia Strelchenko
Dansere fra Nasjonalballetten

MESTERAFTEN MED JIŘÍ KYLIÁN

PREMIERE 9. SEPTEMBER 2014 / HOVEDSCENEN

1. BELLA FIGURA

Koreografi: Jiří Kylián
Musikk: Lukas Foss, Giovanni Battista Pergolesi, Alessandro Marcello, Antonio Vivaldi og Giuseppe Torelli
Scenografi: Jiří Kylián
Kostymer: Joke Visser
Lysdesign: Kees Tjebbes
Gjestende prøveledere: Jiří Kylián og Elke Schepers
Dansere fra Nasjonalballetten

2. GODS AND DOGS

Koreografi: Jiří Kylián
Musikk: Jiří Kylián (konsept), Dirk Haubrich og Ludwig van Beethoven
Scenografi: Jiří Kylián
Kostymedesign: Joke Visser
Lysdesign: Kees Tjebbes
Video: Dag Johan Haugerud og Cecilie Semec
Datastyrte projeksjoner: Daniel Bisig og Tatsuo Unemi
Gjestende prøveledere: Urtzi Aranburu og Jiří Kylián
Dansere fra Nasjonalballetten

3. SYMPHONY OF PSALMS

Koreografi: Jiří Kylián
Musikk: Igor Stravinsky
Scenografi: William Katz
Kostymedesign: Joop Stokvis
Lysdesign (original): Jiří Kylián (konsept), Joop Caboot (realisering)
Lysdesign (re-design): Kees Tjebbes
Gjestende prøveledere: Patrick Delcroix, Jiří Kylián og Brigitte Martin
Dansere fra Nasjonalballetten

GHOSTS

URPREMIERE 19. SEPTEMBER 2014 /
HOVEDSCENEN

Regi: Marit Moum Aune
Koreografi: Cina Espejord
Musikk: Nils Petter Molvær
Scenografi: Even Børsum
Kostymer: Ingrid Nylander
Lysdesign: Kristin Bredal
Video/film: Odd Reinhart Nicolaisen
Foto: Erik Berg
Dukkemaker: Torill Næsheim
Innstudering/dukkespiller: Pia Holmquist
Gjestende prøveleder: Marit Moum Aune
Musikere: Nils Petter Molvær og Jan Bang
Dansere fra Nasjonalballetten og Ballettskolen

KAMMER-KYLIÁN – LAST TOUCH FIRST

NORGESPREMIERE 15. OKTOBER 2014 / SCENE 2

Koreografi: Jiří Kylián og Michael Schumacher
Medskaper: Sabine Kupferberg
Musikk: Dirk Haubrich og Jiří Kylián (konsept)
Scenografi: Jiří Kylián
Kostymer: Joke Visser
Lysdesign: Kees Tjebbes
Teknisk tilpasning: Loes Schankenbos
Gjestende prøveledere: Cora Bos-Kroese, Yvan Dubreuil, David Krügel, Václav Kuneš, Torunn Robstad, Elke Schepers og Michael Schumacher
Dansere fra Nasjonalballetten

ROMEO OG JULIE

SESONGPREMIERE 8. NOVEMBER 2014 /
HOVEDSCENEN

Koreografi: Michael Corder
Musikk: Sergej Prokofjev
Scenografi og kostymer: Nadine Baylis
Lysdesign: Tim Hunter
Musikalsk ledelse: Ben Pope
Gjestende prøveledere: Michael Corder og Birgit Deharde
Romeo: Osiel Gouneo / Yoel Carreño / Andreas Heise / Gakuro Matsui
Julie: Eugenie Skilnand / Yolanda Correa / Leyna Magbutay / Natasha Jones
Mercutio: Aarne Kristian Ruutu / Lucas Lima / Kaloyan Boyadjiev
Paris: Dirk Weyershausen / Garrett Smith / Martin Dauchez
Benvolio: Douwe Dekkers / Marco Pagetti / Martin Dauchez
Tybalt: Scott Casban / Yoel Carreño
Dansere fra Nasjonalballetten, Operaorkestret

NØTTEKNEKKEREN

SESONGPREMIERE 3. DESEMBER 2014 /
HOVEDSCENEN

Koreografi: Dinna Bjørn
Musikk: Peter Tsjajkovskij
Musikalsk ledelse: Terje Boye Hansen
Scenografi: Nadine Baylis og Minna Wallenius
Kostymer: Nadine Baylis
Lysdesign: John B. Read
Iscenesetter: Dinna Bjørn
Gjestende prøveledere: Dinna Bjørn, Gudrun Bojesen, Gro Gudim, Kumiko Hayakawa og Alejandro Meza
Sukkerfeen: Maiko Nishino / Grete Sofie Borud Nybakken / Miharu Maki / Leyna Magbutay / Chihiro Nomura / Yolanda Correa
Nøtteknekkerprinsen: Dirk Weyershausen / Osiel Gouneo / Gakuro Matsui / Aarne Kristian Ruutu / Yoel Carreño
Drosselmeyer: Ole Willy Falkhaugen / Scott Casban
Clara: Emma Lloyd / Chihiro Nomura / Natasha Jones / Francesca Golfetto
Dansere fra Nasjonalballetten
Operaorkestret

KOREOGRAFIHUSET 2014

VISNING 14. MAI 2014 / SCENE 2

1. BEFORE THE RAIN

Koreografi: Vebjørn Sundby
Musikk: Zoltán Kodály
Danser: Yoshifumi Inao
Musikere: Camilla Kjøll og Ole Eirik Ree

2. CLOCKS'N'CLOUDS

Koreografi: Teet Kask
Musikk: György Ligeti
Dansere: Julie Gardette, Celine Kraal, Samantha Lynch og Mark Wax
Musikere: Camilla Kjøll, Per Kristian Skalstad, Ida Bryhn og Ole Eirik Ree

3. PHYLOTAXIS

Koreografi: Anne-Linn Akselsen
Musikk: Steve Reich
Dramaturg: Adrian Minkowicz
Dansere: Samantha Lynch, Klara Mårtensson og Caroline Roca
Musikere: Camilla Kjøll, Per Kristian Skalstad, Ida Bryhn og Ole Eirik Ree

4. DIFFERENT TRAINS

Koreografi: Kaloyan Boyadjiev
Musikk: Steve Reich
Dansere: Melissa Hough, Leyna Magbutay, Lisa Nielsen, François Rousseau og Aarne Kristian Ruutu
Musikere: Camilla Kjøll, Per Kristian Skalstad, Ida Bryhn og Ole Eirik Ree

Konferansier: Ingrid Lorentzen
Musikalsk ansvarlig: Camilla Kjøll
Lys: Unni Sanne

Kjøkkenet – Strømgren for barn

FOTO: KNUB BRY

CARTE BLANCHE: PITE / SHARIFI

PREMIERE 20. JANUAR 2014 / HOVEDSCENEN

1. SHADOWS REMAIN SILENT

Koreografi: Hooman Sharifi
Scenografi og lysdesign: Jens Sethzman
Dansere fra Carte Blanche

2. TEN DUETS ON THE THEME OF RESCUE

Koreografi: Crystal Pite
Musikk: Cliff Martinez
Lysdesign: Jim French
Dansere fra Carte Blanche

KJØKKENET – STRØMGREN FOR BARN

PREMIERE 11. FEBRUAR 2014 / SCENE 2

Regi, manus, koreografi og scenografi: Jo Strømgren
Lysdesign: Stephen Rolfe og Jo Strømgren
Lyddesign: Audun Melbye
Voiceover: Jo Strømgren
Medvirkende: Ulla Marie Broch og
Hanne Gjerstad Henriksen

LANDSCAPES OF THE PASSING STRANGE

PREMIERE 8. MAI 2014 / PRØVESALEN

Koreografi: Stian Danielsen
Musikk: Øystein Figenschou
Lysdesign: Martin Myrvold
Kostyme: Lillian Baur
Produsent: Åslaug Magnusson og Marianne Olderkjær
Medvirkende: Ingrid Haakstad, Irene Theisen og
Nasser Mhende

ALVIN AILEY AMERICAN DANCE THEATER

PREMIERE 25. JUNI 2014 / HOVEDSCENEN

Program A, 25., 27. og 28. juni

1. ARDEN COURT

Koreografi: Paul Taylor
Musikk: William Boyce
Scenografi og kostymer: Gene Moore
Lysdesign: Jennifer Tipton

2. TAKADEME

Koreografi: Robert Battle
Musikk: Sheila Chandra
Kostymer: Missoni
Lysdesign: Burke Wilmore

3. HOME

Koreografi: Rennie Harris
Koreografiassistent: Nina Flagg
Musikk: Dennis Ferrer og Raphael Xavier
Kostymer: Jon Taylor
Lysdesign: Stephen Arnold

4. REVELATIONS

Koreografi: Alvin Ailey
Musikk: Tradisjonell
Scenografi og kostymer: Ves Harper
Lysdesign: Nicola Cernovitch

Program A, 26., 28. og 29. juni

1. LIFT

Koreografi: Aszure Barton
Koreografiassistent: Jonathan Emanuell Alsberry
og Willian Briscoe
Musikk: Curtis MacDonald
Kostymer: Fritz Masten
Lysdesign: Burke Brown

2. FOUR CORNERS

Koreografi: Ronald K. Brown
Koreografiassistent: Arcell Cabuag
Musikk: Carl Hancock Rux og andre artister
Kostymer: Omotayo Wunmi Olaiya
Lysdesign: Al Crawford

3. STRANGE HUMORS

Koreografi: Robert Battle
Musikk: John Mackey
Kostymer: Missioni
Kostyme rekonstruksjon: Jon Taylor
Lysdesign: Burke Wilmore

4. REVELATIONS

Koreografi: Alvin Ailey
Musikk: Tradisjonell
Scenografi og kostymer: Ves Harper
Lysdesign: Nicola Cernovitch

Hedvig fra Ibsens Vildanden

FOTO: CHEUNG CHI WAI

JO STRØMGREN KOMPANI: GRENSEN

PREMIERE 5. AUGUST 2014 / SCENE 2

Manus, regi, koreografi, scenografi og kostymer:
Jo Strømgren
Lysdesign: Stephen Rolfe
Lyddesign: Lars Årdal
Foto: Knut Bry
Musikk: Tauno Palo, Viljo Vesterinen, Jean Sibelius,
Tamara Lund, Armas Järnefelt, Wayne Shanklin,
Maria Tanase og Matti Viljainen
Medvirkende: Ida Holten Worsøe og Jørn-Bjørn
Fuller-Gee
Produsent: Jo Strømgren Kompani og Hålogaland Teater,
i samproduksjon med Agder Teater

HEDVIG FRA IBSENS VILDANDEN

NORGESPREMIERE 14. AUGUST 2014 / SCENE 2

Koreografi: Ina Christel Johannessen
Scenografi og kostymer: Kristin Torp
Lysdesign: Goh Boon Ann
Lyddesign: Ha Yan-Pui
Medvirkende: City Contemporary Dance Company
Produsent: Inger Buresund

NEDERLANDS DANS THEATER 2

NORGESPREMIERE 1. OKTOBER 2014 / SCENE 2

1. I NEW THEN

Koreografi og scenografi: Johan Inger
Koreografiassistent: Urtzi Aranburu
Musikk: Van Morrison
Kostymer: Bregje van Balen
Lysdesign: Tom Visser

2. POSTSCRIPT

Koreografi, kostymer og scenografi:
Sol León og Paul Lightfoot
Musikk: Philip Glass
Lysdesign: Tom Bevoort
Musikere: Cécile Huijnen og Jan Schouten

3. LEFT RIGHT LEFT RIGHT

Koreografi, video og kostyme: Alexander Ekman
Musikk: Mikael Karlsson
Lysdesign: Tom Visser

OSLO DANSE ENSEMBLE: ODE 20 ÅR

URPREMIERE 20. NOVEMBER 2014 / SCENE 2

1. EVER

Koreografi: Toni Ferraz
Kostymer: Johanna Sutinen
Lysdesign: Daniel Kolstad Gimle

2. RINGEN

Koreografi og lysdesign: Jo Strømgren
Kostymer: Johanna Sutinen

3. JIGGY

Koreografi: Subjazz
Kostymer: Sari Nuttunen
Lysdesign: Ola Bråten

ICE HOT NORDIC DANCE PLATFORM

PREMIERE 11. DESEMBER 2014 / SCENE 2

CARTE BLANCHE

SHADOWS REMAIN SILENT

Koreografi: Hooman Sharifi
Scenografi og lysdesign: Jens Sethzman
Dansere fra Carte Blanche
Premiere 12. desember 2014

SUSANNA LEINONEN COMPANY

KAIRA 2

Koreografi: Susanna Leinonen
Musikk: Kasper Laine
Kostymer: Erika Turunen
Lysdesign: Mikki Kunttu
Dansere: Jyrki Karttunen, Sara Kovamäki,
Heidi Lehtoranta, Jere Nurminen, Jouka Valkama
og Susanna Leinonen
Premiere 13. desember 2014

ICELAND DANCE COMPANY

EPISODES

Koreografi: Helena Jónsdóttir
Musikk: Biggi Hilmars
Lysdesign: Aðalsteinn Stefánsson
Lyddesign: Baldvin Magnússon
Scenografi: Helena Jónsdóttir og Aðalsteinn Stefánsson
Kostymer: Helena Jónsdóttir
Videoartist: Arndís Benediktsdóttir
Dansere: Brian Gerke, Einar Nikkerud og
Halla Þórðardóttir

NASJONALBALLETTEN PÅ TURNÉ

Kingwings vs Nasjonalballetten

KINGWINGS VS NASJONALBALLETTEN PÅ TURNÉ

PREMIERE 16.02.2014 / PORSGRUNN

Koreografi: Ben van Cauwenbergh, Jean Coralli, Leo Ivanov, Patrick King, Sol Leon, Paul Lightfoot, Jules Perrot, Marius Petipa, Konstantin Sergejev, Garrett Smith, Alan Lucien Øyen, Kingwings Crew, bidrag fra Nasjonalballettens dansere
Musikk: Adolphe Adam, Jaques Brel, Philip Glass, Leif Jordansson, Franz Liszt, Ludwig Minkus, Nina Simone, Peter Tsjajkovskij og Kingwings Crews egen mix
Lysdesign: Paul Vidar Ramon Sævarang
Gjestende prøveleder: Patrick King
Kingwings Crew og dansere fra Nasjonalballetten

ÅPNING AV HAMAR KULTURHUS

14. MARS 2014

TANGO

Koreografi: Daniel Proietto
Dansere: Melissa Hough og Daniel Proietto

DANSENS DAG, HALDEN

9. MAI 2014

Musikk: Utdrag fra Peter Tsjajkovskijs *Svanesjøen*
Dansere: Maiko Nishino og Philip Currell

DANSK-NORSK GALLA

PREMIERE 23. MAI 2014 / KØBENHAVN

Musikk: Niccolò Balossini: Napoli (Pas de six)
Dansere fra Nasjonalballetten

COPENHAGEN SUMMER DANCE

PREMIERE 11. AUGUST 2014 / KØBENHAVN

Pas de deux fra Christopher Wheeldons *Polyphonia*
Musikk: György Ligeti
Dansere: Clair Constant og Dirk Weyershausen

OVER HODET UNDER HUDEN

PREMIERE 16. SEPTEMBER 2014 / SKIEN

På turné mellom 16. september og 7. oktober i Larvik, Nøtterøy, Jessheim, Hamar, Gjøvik, Oppdal, Molde, Ålesund, Førde, Sogndal, Os, Sandnes, Arendal, Drammen, Fredrikstad

Koreografi: Cina Espejord
Musikk: Ragnar Bjerkreim
Musikkmiks: Alf Christian Hvidsteen
Scenografi: Cina Espejord
Kostymer: Sunniva Østerbø
Lysdesign: Paul Vidar Ramon Sævarang
Dansere fra Nasjonalballetten

KYLIÁN FUTURE MEMORIES TIL PARIS

PREMIERE 22. SEPTEMBER 2014 / THÉÂTRE DES CHAMPS-ÉLYSÉES

1. BELLA FIGURA

Koreografi: Jiří Kylián
Musikk: Lukas Foss, Giovanni Battista Pergolesi, Alessandro Marcello, Antonio Vivaldi og Giuseppe Torelli
Scenografi: Jiří Kylián
Kostymer: Joke Visser
Lysdesign: Kees Tjebbes
Gjestende prøveledere: Jiří Kylián og Elke Schepers
Dansere fra Nasjonalballetten

2. GODS AND DOGS

Koreografi: Jiří Kylián
Musikk: Jiří Kylián (konsept), Dirk Haubrich og Ludwig van Beethoven
Scenografi: Jiří Kylián
Kostymedesign: Joke Visser
Lysdesign: Kees Tjebbes
Video: Dag Johan Haugerud og Cecilie Semec
Datastyrte projeksjoner: Daniel Bisig og Tatsuo Unemi
Gjestende prøveledere: Urtzi Aranburu og Jiří Kylián
Dansere fra Nasjonalballetten

3. SYMPHONY OF PSALMS

Koreografi: Jiří Kylián
Musikk: Igor Stravinsky
Scenografi: William Katz
Kostymedesign: Joop Stokvis
Lysdesign (original): Jiří Kylián (konsept), Joop Caboot (realisering)
Lysdesign (re-design): Kees Tjebbes
Gjestende prøveledere: Patrick Delcroix, Jiří Kylián og Brigitte Martin
Dansere fra Nasjonalballetten

Alveberg: På drømt hav

FOTO: JØRG WISNER

MUSIKKSJEFENS BERETNING

For musikkøylen var året 2014 fullt av høydepunkter. I sentrum står Operaorkestrets virksomhet, og for dem begynte året med konserten med tittelen *Fra den nye verden*. På programmet sto et utfordrende Samuel Barber-stykke som demonstrerte orkestrets

virtuositet. Konserten fortsatte med en spennende fremføring av Korngolds fiolinkonsert med Vilde Frang som fremhevet orkesterets fleksibilitet. Den ble avsluttet med en gnistrende versjon av Dvořáks *Symfoni nr. 9*. Undertegnede dirigerte selv konserten.

I februar dirigerte Michail Jurowski en konsert med et program av sine landsmenn Mussorgskij og Sjostakovitsj, mens Baldur Brönnimann ledet orkestret gjennom Kaija Saariahos rike partitur til *L'amour de loin – kjærlighet på avstand*. Begge prosjektene var svært utfordrende.

Våren 2014 hadde orkestret også gleden av å være del av en velspilt og stilig nyproduksjon av Mozarts *Don Giovanni*. I tillegg fikk Operaorkestret mulighet til å fremføre et beslektet materiale i ulike kontekster, da de spilte den tradisjonelle *Svanesjøen* side om side med den humoristiske nye balletten *A Swan Lake*. I mars gjestet Neeme Järvi oss med sitt "nye" orkester, Orchestre de la Suisse Romande, med Truls Mørk på cello og russeren Vadim Repin på fiolin.

Den flyvende hollender var 2013/14-sesongens siste produksjon. Både orkestret og jeg har et nært forhold til Wagner. Rikdommen og alvoret i den musikalske fremføringen representerte et høydepunkt for meg som musikkchef. Her demonstrerte orkestret virkelig hvor mye de har utviklet seg og hvilket nivå de har steget til.

Det samme kan sies om høstens åpningsforestilling, *Madama Butterfly*. Jeg hadde forberedt denne produksjonen i 2012 og hadde den glede av å gjøre den igjen i 2014. De siste årene har orkestret gjort denne hver sesong, slik at den var godt innarbeidet. En konsekvens av å spille en forestilling jevnlig i repertoar er at den musikalske utviklingen tydeliggjøres – vi hører hvordan både kvaliteten og tryggheten har økt betraktelig.

Den neste operaen på programmet, Sjostakovitsjs *Lady Macbeth fra Mtsensk*, er et veldig dramatisk og krevende stykke. Og selv om det var noen utfordringer i innøvingen, taklet orkestret det utmerket. I forbindelse med denne premieren ga Operaorkestret en konsert med Beethovens symfoni nr. 5 og Sjostakovitsjs symfoni nr. 8, med Hermut Haenchen som dirigent.

I oktober spilte orkestret under min ledelse en konsert med Brahms, Beethoven og Franck. Dette var et utfordrende repertoar med svært ulike karakterer. Men orkestret taklet det godt, selv uten mange prøver, noe som representerer et gjentakende problem for konsertprogrammet, da timeplanen allerede er full av prøver og forestillinger. Likevel mener jeg det er viktig for Operaorkestrets utvikling at de også får spille hovedrollen med egne konserter på scenen. Derfor bør dette prioriteres. Konserten ble gjentatt i Hamar kulturhus, noe som var en god opplevelse. Medlemmer fra Operaorkestret gjennomførte også en vellykket rekke med lørdagskonserter på Scene 2.

Urpremieren på Jüri Reinveres *Peer Gynt* var en spesiell og vanskelig situasjon, da orkesterpartituret kom veldig sent. Noen av de instrumentale delene – særlig blåsere og perkusjon – var ikke ferdige. I tillegg var de svært vanskelige å spille. Men musikerne taklet denne situasjonen godt, med en positiv innstilling og stor profesjonalitet. Deres innsats ble høyt verdsatt under premieren. Dagen etter *Peer Gynt*-premieren hadde vi gleden av å ha Stavanger Symfoniorkester på besøk, med deres unge og fremadstormende dirigent Christian Vasquez.

Alt i alt var Operaorkestret i storform i 2014. Musikerne har utviklet seg på avgjørende områder og noen av de nye orkestermedlemmene har også bidratt til å øke kvaliteten gjennom deres entusiasme og ferdigheter. Selv om det er fortsatt områder der orkestret kan bli bedre, har de blitt en av Bjørvikas skatter – og jeg er veldig stolt av dem.

John Helmer Fiore
Musikkchef

Fra Åpen dag.

John Helmer Fiore og Operaorkestret

OPERAORKESTRET: FRA DEN NYE VERDEN

18. JANUAR / HOVEDSCENEN

Medvirkende: Operaorkestret, Vilde Frang *fiolin*, John Helmer Fiore *dirigent*

OPERAORKESTRET: RUSSISK AKSENT

22. FEBRUAR / HOVEDSCENEN

Medvirkende: Operaorkestret, Dmitry Belosselskiy *bassolist*, Michail Jurowski *dirigent*

PÅSKEKONSERTER I OPERAEN

5 FORESTILLINGER FRA 17. TIL 21. APRIL / HOVEDSCENEN

OPERAORKESTRET: BEETHOVEN / SJOSTAKOVITSJ

20. SEPTEMBER / HOVEDSCENEN

Medvirkende: Operaorkestret, Hartmut Haenchen *dirigent*

OPERAORKESTRET: BRAHMS / FRANCK / STRAUSS

31. OKTOBER / HOVEDSCENEN

Operaorkestret, John Helmer Fiore *dirigent*

LØRDAGSKONSERT: RUSSLAND FORTELLER

8. FEBRUAR / SCENE 2

Medvirkende: Medlemmer fra Operaorkestret

HEGE HØISÆTER OG OSLO SINFONIETTA

26. OG 27. FEBRUAR / SCENE 2

Medvirkende: Hege Høisæter *mezzosopran*, Oslo Sinfonietta, Christian Eggen *kunstnerisk leder*

LØRDAGSKONSERT: REISEBREV

5. APRIL / SCENE 2

Medvirkende: Medlemmer fra Operaorkestret

OPERAORKESTRETS LØRDAGSKONSERT: FROM RUSSIA WITH LOVE

13. SEPTEMBER / SCENE 2

Medvirkende: Medlemmer fra Operaorkestret

OPERAORKESTRETS LØRDAGSKONSERT: STRAUSS OG HALVORSEN 150 ÅR

11. OKTOBER / SCENE 2

Medvirkende: Medlemmer fra Operaorkestret

SOLISTENES JULEKONSERT

9., 16., 20., 21., OG 22. DESEMBER / SCENE 2

Medvirkende: Espen Langvik, Yngve Søberg, Petter Moen, Vigdis Unsgård, Désirée Baraula, sangere fra Barnekoret

BALKONGKONSERTER SOMMEREN 2014

23 FORESTILLINGER FRA 2. JULI TIL 3. AUGUST / 1. BALKONG

SANGERMARATON

2 FORESTILLINGER, 6. OG 13. JULI / 1. BALKONG

MESTERKLASSE

7. JULI / 1. BALKONG

PRISVINNERKONSERT

19. OKTOBER / 1. BALKONG

SOLISTKONSERT

19. OKTOBER / 1. BALKONG

KONSERTER PÅ OSCARSHALL

2 FORESTILLINGER FRA 27. JULI
TIL 3. AUGUST

GJESTEKONSERTER

ANDSNES OG GOERNE

12. JANUAR / HOVEDSCENEN

Medvirkende: Matthias Goerne *baryton* og
Leif Ove Andsnes *klaver*

BAROKKSOLISTENE: BAROQUE EXTRAVAGANZA

24. JANUAR / HOVEDSCENEN

Medvirkende: Barokksolistene, Bjarte Eike *leder*,
solister fra operaen *Alcina*

ANDSNES OG DET NORSKE KAMMERORKESTER

31. JANUAR / HOVEDSCENEN

Medvirkende: Leif Ove Andsnes *klaver og gjesteleder*,
Det Norske Kammerorkester, Terje Tønnesen *kunstnerisk
leder*, Det Norske Solistkor, Grete Pedersen *kunstnerisk
leder*

TRULS MØRK MED LA SUISSE ROMANDE, REPIN OG JÄRVI

23. MARS / HOVEDSCENEN

Medvirkende: Vadim Repin *fiolin*, Truls Mørk *cello*,
Orchestre de la Suisse Romande, Neeme Järvi *dirigent*

NINA STEMME

6. APRIL / HOVEDSCENEN

Medvirkende: Nina Stemme *sopran*, Matti Hirvonen *klaver*

TRULS MØRK OG OSLO CAMERATA

26. OKTOBER / HOVEDSCENEN

Medvirkende: Oslo Camerata, Truls Mørk *cello*

FOLKEMUSIKK OG -DANS I OPERAEN: MEISTERKONSERTEN 2014

23. NOVEMBER / HOVEDSCENEN

STAVANGER SYMFONIORKESTER / CHRISTIAN VÁSQUEZ

30. NOVEMBER / HOVEDSCENEN

Medvirkende: Veronika Eberle *fiolin*, Stavanger
Symfoniorkester, Christian Vásquez *dirigent*

NORSK BAROKKORKESTER – STURM UND DRANG

2 FEBRUAR / SCENE 2

Medvirkende: Norsk Barokkorkester,
Gottfried von der Goltz *kunstnerisk leder*

NORSK BAROKKORKESTER – 200 ÅRS JUBILEET FOR 1814

13. APRIL / SCENE 2

Medvirkende: Norsk Barokkorkester,
Charles Neidich *klarinet*, Bjarte Engeset *dirigent*

ENGEGÅRDKVARTETTEN MED BJØRN SUNDQUIST

11. MAI / SCENE 2

Medvirkende: Engegårdkvartetten, Bjørn Sundquist
skuespiller

LJOM

16. MAI / SCENE 2

Medvirkende: Elever fra Oslos kulturskoler

ENSEMBLE ALLEGRIA

22. JUNI / SCENE 2

Medvirkende: Ensemble Allegria

NORSK BAROKKORKESTER

12. OKTOBER / SCENE 2

Medvirkende: Norsk Barokkorkester

APROPOS PEER GYNT – MOSTLY REINVERE

30. NOVEMBER / SCENE 2

Medvirkende: Cyberstudio, herrekvartett fra Det estiske
filharmoniske kammerkor

OSLO KAMMERAKADEMI

7. DESEMBER / SCENE 2

Medvirkende: Oslo Kammerakademi

BALKONGKONSERTER MED NORGES MUSIKKHØGSKOLE

12 KONSERTER FRA 25. FEBRUAR TIL

26. MARS / 1. BALKONG

BALKONGKONSERTER MUSIKKHØGSKOLEN

7 KONSERTER FRA 27. SEPTEMBER TIL

28. NOVEMBER / 1. BALKONG

ALT ANNET

Operahuset er velegnet for et bredere spektrum av kunstneriske tilbud. I tillegg ønsker Den Norske Opera & Ballett å være et inviterende hus og bygge nye publikumsgrupper. På våre scener gir vi derfor plass til forestillinger og konserter med utgangspunkt i andre uttrykksformer enn vårt kjernerepertoar, og med et annet kulturelt opphav enn vår vestlige tradisjon. Vårt varierte konsertprogram utgjør også et økonomisk bidrag til virksomheten.

THOMAS DYBDAHL I OPERAEN

9. MARS / HOVEDSCENEN

TRIBUTE TO THE HEROES

20. FEBRUAR / SCENE 2

Gjestespill i samarbeid med Nordic Black Theatre

COME SHINE I OPERAEN

16. MARS / HOVEDSCENEN

Gjester: Jan Erik Vold, Knut Reiersrud, Gjermund Larsen, Knut Aalefjær, Håkon Mjåseth Johansen

HEKLA STÅLSTRENGA I OPERAEN

3. APRIL / HOVEDSCENEN

Gjest: Ola Bremnes

FARGESPILL – JA, VI ELSKER

17. MAI / HOVEDSCENEN

Samarbeidsprosjekt mellom Fargespill, Norsk kulturskoleråd og Den Norske Opera & Ballett. Prosjektet inngikk i den offisielle markeringen av 200-årsjubileet for Grunnloven.

BIVRFROST

22. MAI / SCENE 2

Gjestespill i samarbeid med Frikar Dance Company og Teater Innlandet

RHYTHM, ROOTS AND REVOLUTION

28. MAI / SCENE 2

Gjestespill i samarbeid med Tabanka Dance Crew

LISSIE I OPERAEN

29. MAI / HOVEDSCENEN

JAZZ I OPERAEN: TORD GUSTAVSEN

11. AUGUST / HOVEDSCENEN

Oslo Jazzfestival

JAZZ I OPERAEN: MICHEL LEGRAND

11. AUGUST / HOVEDSCENEN

Gjester: Solveig Slettahjell, Karin Krogh
Oslo Jazzfestival

LIFE IS A MOMENT

28. AUGUST / SCENE 2

Filmvisning og tverrkulturelt sceneprogram med vokalister, dansere og scenekunstnere fra India, Pakistan og Norge

SAMBADROME

31. AUGUST / SCENE 2

Skolekonserter og åpne forestillinger
Gjestespill i samarbeid med Rikskonsertene og Utenriksdepartementet

REZA E I RAGAZZI I OPERAEN

12. OKTOBER / HOVEDSCENEN

KAMPEGUTTA INVITERER TIL FESTAFTEN

2. NOVEMBER / HOVEDSCENEN

Kampen Janitsjarorkester
Gjester: SilYa, Knut Lystad, Eckhard Baur, Anders Eljas, Tarjei Grimsby

YANIV D'OR & ENSEMBLE NAYA

6. NOVEMBER / SCENE 2

SIGNATUR – LYDEN AV BJERKE

3. DESEMBER / SCENE 2

Gjestespill i samarbeid med bydel Bjerke

FIRST AID KIT I OPERAEN

5. DESEMBER / HOVEDSCENEN

Gjest: Jo Rose

Reza e i Ragazzi

Fargespill.

FOTO: PAUL AMUNDSEN

FORMIDLINGS- OG PUBLIKUMSAKTIVITETER

Den Norske Opera & Ballett tilbyr et vidt spekter av aktiviteter med muligheter for læring og deltakelse for publikum i alle aldre, og særlig for barn og unge. Målet er å spre engasjement for og kunnskap om opera og ballett – og få nye publikummere.

OMVISNINGER

På en omvisning blir de besøkende kjent med institusjonen, Operaens arkitektur, og ikke minst opera og ballett. Vi inviterer til og skreddersyr omvisninger for både eksisterende og nye publikummere i alle aldre.

12 omvisere har utført 2010 omvisninger med 30 909 deltakere. Dette utgjorde et bruttobidrag på 2 488 831 kr.

INTRODUKSJONSFOREDRAG

I forkant av de aller fleste forestillingene og konsertene på Hovedscenen tilbyr vi gratis introduksjonsforedrag. Formidlerne bruker ofte lyd og bilder når de leder publikum inn i den aktuelle operaen eller balletten.

18 480 publikummere deltok på 150 foredrag.

MINI-SERIEN

Gjennom Mini-serien blir barn fra 4-7 år kjent med en aktuell opera- eller ballettforestilling og får leke med sangen, dansen og musikken. Mini-forestillingen ledes av en formidler og en sanger eller en danser. Mini-serien 2014 besto av: *Minibohemer*, *Minimadama*, *Minipott* og *Mininøtter*.

1000 barn og voksne deltok på til sammen 22 miniforestillinger.

SKOLER OG BARNEHAGER

Formidlingsaktivitetene lar elevene bli kjent med opera og ballett, enten i Operaen eller på skolen.

Den kulturelle skolesekken er en viktig samarbeidspartener i arbeidet med skolene. I programmet *Møt Nasjonalballetten* får barn i alderen 6-9 år besøk av dansere på skolen. Et annet eksempel er *Møt Den Norske Opera & Ballett*, der elever i alderen 10-12 år får omvisning i Operaen, møter en kunstner og får prøve seg litt selv.

Over 4000 barn og unge deltok i 2014 på tilbud gjennom Den kulturelle skolesekken.

Musikkstund for barnehager blir 4-6-åringer kjent med ulike opera- eller balletteventyr. Barna synger, spiller og leker sammen en musikk eller dansepedagog i Operaen.

402 barn deltok i 2014 på tilsammen 22 musikk eller dansestunder.

I **Opera på timeplanen** fikk 200 femteklassinger på Sagene, Mortensrud, Bogstad og Marienlyst skole en operatime med sang og drama hver uke i ti uker. Våren 2014 ble sangene satt sammen til operafabelen *Funiculì Funiculà*, og på hver av skolene ble det satt opp forestillinger med elevene og skuespillere fra Teater Joker, operasangere og musikere. Etter skoleforestillingene fikk 50 av de mest interesserte elevene øve sammen på Operaen to kvelder i uken hele høsten, og deretter gjøre en utvidet versjon av forestillingen på Operaens Scene 2, 28. og 29. november. Manus og regi: Gudrun Glette, Kari Ramnefjell, Haakon Strøm, Niels Peter Underland. Musikalsk ansvarlig: Trond Lindheim. Scenografi og kostymer: Chinelle Markovic. Medvirkende: Mette Bjæring, Kjetil Støa, Daniel Sæther/Steinar Svendsen, Kari Ramnefjell, Haakon Strøm, Anders Kregnes Hansen, Cathy Donnelly, Christine Gullhav, Helge Ellingsen, Jon Rørmark, Jostein Rørmark, Martin Ulvin og barn fra Mortensrud, Sagene, Marienlyst og Bogstad skole.

Gjennom prosjektet **På tå hev** har ungdommer med engasjement og talent for moderne dans fått videreutvikle seg gjennom intensiv dansetrening i Operaen, under kyndig veiledning av ballettdansere og koreografer ved Nasjonalballetten. I 2014 gikk Den Norske Opera & Ballett – med midler fra EØS – sammen med nasjonaloperaen i Polen, Teatr Wielki. 40 ungdommer fra Warszawa og Oslo jobbet opp til seks timer i uka med danseteknikk, skapende oppgaver og koreografi over en periode på ti måneder på tvers av landegrensene. Hvert av de to operahusene valgte to koreografer hver, som til sammen skulle skape fire verk. Den norske gruppen arbeidet med Nasjonalballettens danser og koreograf Cina Espejord og den polske nasjonalballettens danser og koreograf Anna Hop. Den polske gruppen arbeidet med den polske nasjonalballettens danser og koreograf Johanna Drabik, og den norske nasjonalballettens danser og koreograf Kristian Støvind. Prosjektet ble avsluttet med forestillinger på Teatr Wielki i Warszawa den 14. og 15. november og i Oslo på Operaens Scene 2 den 19. desember.

Til **Vårt verk – operaorkestrets konsertverksted** inviteres hvert år ca. 20 elever i alderen 9-12 år fra Kulturskolene i Oslo og Akershus. Med musikere fra Operaorkestret, en billedkunstner og verkstedsleder fra *Drivhuset*, finner elevene opp nye tegn, nye lyder og nye bilder til et eget verk. I 2014 ble dette fremført 14. september på Operaens scene 2, i forbindelse med Barnas Ultima-dag.

Vi samarbeider med faglærerutdanningen i kunst og håndverk ved Høgskolen i Oslo og Akershus om å tilby noen av studentene **praksis plass** i formidlingsarbeid ved Operaen. Prosjektet startet opp høsten 2010 og har vært gjennomført hvert vårsemester siden. For tredje året på rad har vi invitert studenter og lærere fra kles- og kostymedesign på moteskolen ESMOD og Kunsthøgskolen i Oslo, og kunst- og håndverklærere fra Høgskolen i Oslo og Akershus. I 2014 fikk de se prøver av *A Swan Lake* og møte scenograf og kostymedesigner Henrik Vibskov.

Til sammen har flere enn 20 000 barn og unge tatt del i alt fra omvisninger og kunstnermøter til workshops og forestillinger.

OPERAENS UNGDOMS-AMBASSADØRER

Operaens ungdomsambassadører er en frivillig gruppe som arbeider for at ungdom i alderen 16-30 år føler seg "hjemme" i Operaen og bruke våre tilbud. Ungdomsambassadørene jobber med tilbudet *Ung i Operaen*. Her koster billetten 100 kr og ungdomsambassadørene har selv ansvar for salget i egne kanaler. Vinteren 2014 gjennomførte de sitt største arrangement hittil, med 1000 unge under 30 år i salen under en forestilling av *La bohème*. Billettene ble solgt på få dager og arrangementet fungerte meget godt. I tillegg har det vært Ung i Operaen-tilbud på 3. balkong ved premierene på *Lady Macbeth fra Mtsensk* og *Ghosts – Ibsens Gengangere*.

PUBLIKUMSKORET

Operaens publikumskor er en sosial arena hvor man lærer om å synge i kor og får innsikt i hvordan det er å være operakorist. 60 deltakere samles en kveld i uken for å synge – både tradisjonell kormusikk og utdrag fra operarepertoaret. Koret holdt konsert på Prøvesalen 13. mai med korpartier fra blant annet *Carmen*, *Hoffmanns eventyr* og *Trylleflykten*. Solist var Ingebjørg Kosmo og pianist Julia Strelchenko. Marianne Oulie Wiik var konferansier og dirigent. Publikumskoret deltok også som forsterking på allsangen i *Solistenes julekonsert* på Scene 2.

PREMIERESAMTALER

I 2014 inviterte vi til samtaler i forkant av *Alcina*,

Don Giovanni, *Lady Macbeth fra Mtsensk* og *Peer Gynt*. Her møtte publikum utøvere, det kunstneriske teamet, operasjef Per Boye Hansen og en ekstern gjest, som reflekterte over temaet den aktuelle produksjonen belyste.

LØRDANS

På Lørdans kan du se utdrag fra premiereklare balletter og møte dansere, koreografer og ballettsjef Ingrid Lorentzen. I 2013 var Lørdansene knyttet til *Ghosts – Ibsens Gengangere*, *Last Touch First*, *Onegin* og *A Swan Lake*.

LUNSJ MED KULTUR

Nasjonalballetten viser utdrag fra premiereklare balletter for studenter på Blindern. I 2014 danset de utdrag fra *Onegin* og *Ghosts – Ibsens Gengangere*.

K - SAMTALE

I samarbeid med Kulturmagasinet K ble det 12. mai arrangert en samtale med ballettsjef Ingrid Lorentzen og ballettdanser Camilla Spidsøe, i forbindelse med en forestilling av *A Swan Lake*. 400 publikummere var påmeldt til denne samtalen.

FIORE LECTURE SHOW

Ved klaveret gir musikk-sjef John Helmer Fiore en musikalsk, verbal og humoristisk innføring i en kommende operapremiere. I 2014 presenterte musikk-sjefen Richard Wagners opera *Lohengrin*.

SEMINAR

I 2014 startet et samarbeid med Universitetet i Oslo, Norges Musikkhøgskole og Det Norske Videnskaps-Akademi, om undervisnings- og seminar tilbud som kan styrke operainteressen innenfor høyere utdanning og forskning. I mars 2015 resulterte dette samarbeidet i et heldagsseminar om *Lohengrin*, kalt "Mellom drøm og virkelighet" i Videnskapsakademiets lokaler. En historiker, en kunsthistoriker, musikkhistorikere og dramaturger diskuterte Wagners verk, dets virkningshistorie og den kulturelle konteksten det oppsto i. Det nyoppstartede samarbeidet er et viktig skritt i retning av at DNO&B drar bedre nytte av den tverrfaglige kompetansen som finnes i Oslo og som kan kaste nytt lys over våre kunstneriske produksjoner.

SAMARBEIDSPARTNERE

Våre samarbeidspartnere og deres gjester og ansatte deltar på omvisninger og kåserier i forbindelse med forestillinger. De får også foredrag og kurs, blant annet om scenetrening- og presentasjonsteknikker.

For våre samarbeidspartnere ble det holdt 7 kurs,

64 omvisninger og 37 forestillingskåserier/introduksjoner for til sammen 1562 personer.

PÅSKE I OPERAEN

Operaen holdt åpent hus med fem gratiskonsert på Hovedscenen, utstilling, påskequiz, familieomvisninger og aktivitetsbord for barn.

SOMMER PÅ OPERAEN

Operaen er åpen også om sommeren. På Operataket hadde NRK Super to "Super-søndager". I tillegg kringkastet NRK programmet Sommeråpent fra Operataket gjennom hele sommeren. På forplassen ble det vist en stor fotoutstilling med høydepunkter fra sesongen 2013/14. På Hovedscenen kunne publikum oppleve Alvin Ailey American Dance Theater og Oslo Jazzfestival med Tord Gustavsen og Michel Legrand. På Scene 2 viste vi *Cendrillon* og *Das Rheingold* med LidalNorth International Opera Workshop, danseforestillingene *Grensen* med Jo Strømgren

kompani, *Hedvig fra Ibsens Vildanden* med City Contemporary Dance Company fra Hong Kong, karnevalforestillingen *Sambadrone* og filmen/forestillingen *Life is a Moment* med performancegruppa The Hungry Hearts. Gjennom sommeren ble det holdt balkongkonserter og familieomvisninger.

På Oscarshall presenterte vi *På sommerslottet* med dansere fra Nasjonalballetten, sangere fra Nasjonaloperaen og musikere fra Operaorkesteret, i tillegg til flere konserter med Nasjonaloperaens solister.

ÅPEN DAG

Lørdag 30. august var det Åpen dag med blant annet ballettklasser for voksne og barn, sangcoaching, åpen generalprøve, smakebiter på neste sesong, scenografverksted og mulighet for å dirigere Operaorkesteret. Dagen ble gjort mulig gjennom et sjenerøst bidrag fra hovedsamarbeidspartnerne.

VERKER UNDERVEIS

Verker underveis er et satsningsprogram der komponister, librettister, koreografer og regissører kan prøve ut nye ideer. Målet er å styrke utviklingen av musikk for opera, ballett og orkester i Norge, gjennom å stille våre ressurser til rådighet. Det gjelder alt fra bruk av prøvelokaler til kunstnerisk rådgivning og verkstedskapasitet.

Verker underveis er et samarbeid mellom Norsk Komponistforening (NK) og Den Norske Opera & Ballett, gjort mulig ved et økonomisk bidrag fra Anders Jahres Humanitære Stiftelse. Verker underveis ledes av et faglig utvalg som vurderer tilsendte verker, men som også kan initiere prosjekter.

STYRINGSGRUPPE:

Åse Hedstrøm (NK) og Per Boye Hansen (DNO&B)

FAGLIG UTVALG:

Per Boye Hansen og Henrik Celius (DNO&B), Jonas Forsell og Glenn Erik Haugland (NKF), Lars Igesund (prosjektleder)

FAGSEMINAR:

Seminalet hadde som formål å belyse operaens fremtid, muligheter og utfordringer i møte med et operahus. Per Boye Hansen (DNO&B), Jonas Forsell (SE) og Henrik Engelbrecht (DK) var hovedforedragsholdere. I panelet satt også Glenn Erik Haugland og Hege Høisæter. Tilhørere var medlemmer NKF og andre med generell interesse for feltet. Seminalet ble avsluttet med visning av to prosjekter i Verker Underveis, *Ballerina* og *Terminal* (se under)

WORKSHOPS:

BALLERINA,

24. FEBRUAR – 2. MARS

Komponist: Synne Skouen

Librettist: Oda Radoor

Sangere: Silje Aker Johnsen, Ingebjørg Kosmo, Håvard Stensvold

Regi: Hilde Andersen

Slagverk: Rune Martinsen

Repetitør: Leiv Amundsen og Markus Kvits

Produsent: Lars Igesund

Workshopen kulminerte i en åpen visning

TERMINAL,

24. FEBRUAR – 2. MARS

Komponist: Bjørn Kruse

Librettist: Lars Saabye Christensen

Sangere: Kari Ulfsnes Kleiven, Nils Harald Sødal,

Tone Kummervold, Mads Wighus, Halvor Melien

Regi: Victoria Bomann-Larsen

Slagverk: Petter Haukaas

Cello: Hanna Kilpinen

Repetitør: Bjarne Sakshaug

Dirigent: David Maiwald

Produsent/inspisient: Johan Neergaard

Workshopen kulminerte i en åpen visning

MODNE STEMME,

2. JUNI – 4. JUNI

Komponister: Olav Anton Thommessen, Kjell Mørk

Karlsen, Martin Ødegaard, Kjell Habbestad

Librettist: Diverse tekster

Sangere: Anne Nyborg, Ingeborg Marie Brekke,

Irma Urrila, Guri Egge

Fiolin: Odd Hannisdal

Cello: Erlend Habbestad

Pianister: Leiv Amundsen, Kalle Kuusava

Produsent: Hege Høisæter

Workshopen kulminerte i en lukket visning

KONGENS REISE,

6. OKTOBER – 8. OKTOBER

Komponist: Ragnar Rasmussen

Librettist: Ragnar Olsen

Sangere: Tone Braaten, Espen Langvik, Mads

Wighus, Gudrun Goffeng, Ebba Rydh, Jørgen

Backer og halvparten av Operakorets medlemmer

Regi: Lisa Lie

Klarinett: Gjertrud Pedersen

Lutenist: Solmund Nystabakk

Cello: Janusz Heinze

Piano: Kalle Kuusava

Produsent: Lars Igesund

Workshopen kulminerte i en intern visning

SCENEROMMET OG PRØVEROMMET

Scenerommet er vårt ressurs- og kompetansesenter for opera-, ballett- og konsertproduksjon i Norge. Formålet er å styrke mulighetene for produksjon av musikk- og danse teater gjennom å bistå med kompetanse og utstyr. Scenerommet er en støttefunksjon tilrettelagt for et vidt spekter av produksjonsmiljøer innen opera og ballett, film, scene, media og utdanningsinstitusjoner.

I 2014 HAR VI BISTÅTT PÅ FØLGENDE MÅTE:

Leietakere prøvelokaler:

Det Norske Solistkor, Songlaget BUL, Oslo Barne- og Ungdomskorforbund, Tabanka Dance Ensemble, OscarsborgOperaen, Kulturelt Initiativ, Vestfold Symfoniorkester, Bjørg Aschehoug, Ida Gøytil, Oslo Dance Seminar, East 15, LAWO Classic, Det Norske Kammerorkester, Oslo Kammerorkester, Opera Østfold, RingsakerOperaen, Skala Operakor, Opera Trøndelag, Koret Diandre, OscarsborgOperaen, Oslo Voices, Longyearbyen Blandakor, Artefact, Sofienbergkoret, Oslo Fagottkor, Oslo Operafestival, Norges Ungdomskor, Opera Nordfjord, Kilden, Oslo Voices, Oslo Vokalensemble, Kammerkoret Nova, Marika Enstad, Postcanto, Allegro Ballettskole, Danyosha Sports- og kulturforening, Victoria Productions, Nordberg strykeorkester, Opera Sør, Jorunn Sjølli

Leietakere teknisk utstyr:

Kilden, Bright Norway, Oslo City Kjøpesenter

Leietakere kostymer:

NRK, Opera Nordfjord, Taina Morales, Hanne Groth, Aina Hole A/S, Gyro A/S, Posten Norge, Operaverket Buskerud A/S, Vestfold Festspillene, Ad Fontes, Jo Strømgren Kompani, Lene Skalleberg Ballettskole

Ressurs- og kompetansesenter:

DNO&B v/Scenerommet og OperaNorge arrangerte hospitering for operakordirigenter hos operakoret v/kormester David Maiwald 15.-17. januar 2014. Repertoaret var blant annet:

La bohème, Den flyvende hollender, Don Giovanni og Lady Macbeth fra Mtsensk.

Deltakere: Camilla Bjørk Andreassen fra Opera Østfold, Lars Kristian Håkestad fra Kristiansand Kammer- og operakor, Elin Persson fra Operaen i Kristiansund, Ursa Lah fra NOSO og Marit Sehl fra Drammen Operakor.

PRØVEROMMET

Prøverommet er en landsdekkende arena for kompetanseheving innenfor kostymefaget, som koordineres av DNO&B via Scenerommet.

Styringsgruppen:

Elin Haraldsø (Den Nationale Scene), Kari Helene Gryte (Rogaland Teater), Anette Hellenes (Det Norske Teatret), Lisbeth Lunke Berg (DNO&B), Elbjørg H. Hanssen (Hålogaland Teater), Marit Soknes Øiamo (Trøndelag Teater), Gisle Stenersen (leder/DNO&B)

Aktiviteter:

Kostymefagsamling 24.-27. april

110 deltakere fra Danmark, Sverige og Norge på seminar og kurs.

Med blant annet: Tine Solheim, Erik Ulfsby, Cathrine Runhovde, Sara Michetti, Tine Schwab og Andre Bibow.

Kurs:

Det ble invitert til 11 forskjellige kurs og en forelesning på Operaen, Det Norske Teatret, Oslo Nye Teater og Nationaltheatret. Kursene var av forskjellig art og forskjellig lengde, fra 1–3 dager. Kursholderne kom fra Danmark og Norge.

I tillegg ble det holdt to nettbaserte kurs i mote- og drakthistorie for lærlinger og ansatte i kostymefaget, med tre samlinger hver i Operaen. Kursleder var Jorunn Sæter og til sammen 35 deltakere fra Norge og Sverige deltok.

SAMARBEIDSPARTNERE OG ANNEN KOMMERSIELL VIRKSOMHET

Den kommersielle virksomheten bidrar til å bygge publikumsrelasjoner og utvikle Den Norske Opera & Balletts omdømme. Virksomheten genererer samtidig et vesentlig bidrag til vår samlede finansiering. Vi har et omfattende og mangfoldig samarbeid med virksomheter og organisasjoner i norsk samfunnsliv. Størst rolle spiller våre hovedsamarbeidspartnere som yter et betydelig årlig beløp og som aktivt benytter Operaens fasiliteter – til møter og arrangementer, og ikke minst for Den Norske Opera & Balletts forestillinger. Blant deres ansatte og forretningsforbindelser finner vi noen av våre mest aktive og engasjerte publikummere.

SAMARBEIDSPARTNERE I 2014

HOVEDSAMARBEIDSPARTNERE:

Det Norske Veritas
DNB
OBOS
PwC
Statkraft
Volvo Car Norway

SAMARBEIDSPARTNERE:

Danske Bank
Entercard/re:member
Mills
Radisson BLU Plaza Hotel

PROSJEKTPARTNERE:

Conoco Phillips
Kistefos
Louis Vuitton
Norsk Tipping
Umoe

TA Plass:

Dampskibsaktieselskapet Theologos
Hathon Holding
Jebsen Invest
Narum
Zuper

PARTNERE MED SÆRSKILT AVTALE:

Color Line
Anders Jahres Humanitære Stiftelse
For 2014 utgjorde inntektene fra samarbeidspartnerprogrammet 21 millioner kroner.

ARRANGEMENTER

Forestillingene og den unike arkitekturen gjør Operaen til en spennende ramme for ulike arrangementer.

ARRANGEMENTENE I OPERAEN ER:

- I regi av vare samarbeidspartnere.
- Nasjonale og internasjonale kongresser for å utvikle Oslo og Norge som destinasjon og turistmål.
- I regi av offentlige myndigheter eller samfunnsinstitusjoner- og organisasjoner.

Det ble gjennomført 25 større arrangementer og 305 mindre arrangementer og møter. Totalt antall deltakere var cirka 37.000. Inntekten var ca. 6,2 millioner kroner.

OPERABUTIKKEN

Eies og drives av Den Norske Opera & Ballett og har som mål å gi publikum en enda bedre totalopplevelse. Operabutikkens omsetning var på 4,1 millioner kroner.

Ledelsen i DNO&B. Fra venstre: teknisk direktør Karl Hanseth, Marta Færevaaq Hjelle, operasjef Per Boye Hansen, markeds- og kommunikasjonsdirektør Cathrine Pia Lund, administrerende direktør Nils Are Karstad Lyso, ballettsjef Ingrid Lorentzen og musikkjef John Helmer Fiore.

Som Norges største musikk- og scenekunstinstitusjon er Den Norske Opera & Ballett også en stor arbeidsplass. Ansatte i drøyt 40 ulike yrkesgrupper og fra rundt 40 nasjoner utgjør 609 årsverk. Her arbeider orkestermusikere, sangere og regissører side om side med snekkere, skomakere, regnskapsførere og sceneteknikere. De fordeler seg mellom Nasjonalballetten, Nasjonaloperaen, Operaorkestret, Operakoret, Barnekoret, Ballettskolen, verksteder, sceneseksjonen og administrasjonen.

STYRET

Ellen Horn *styreleder*
 Michael Christiansen *nestleder*
 Stein Erik Moe *styremedlem*
 Ingar Pettersen *styremedlem*
 Monica Siv Salthella *styremedlem*
 Quynh-Chi Ton-Nu *vara styremedlem*
 Rasmus Hagerup Heggdal *styremedlem, representant for ansatte, kunstnerisk*
 Birgitte Vase *styremedlem, representant for ansatte, øvrige*
 Ketil Hugaas *observatør, representant for ansatte, kunstnerisk*
 Elsa Runa Flaa *observatør, representant for ansatte, øvrige*
 Elsa Susanna Dalsgaard *vara styremedlem, representant for ansatte, kunstnerisk*
 Lasse Evje *vara styremedlem, representant for ansatte, øvrige*
 Alexander Elias Quirk *vara styremedlem, for ansatte, øvrige*

LEDELSE

Nils Are Karstad Lyso *administrerende direktør*
 Per Boye Hansen *operasjef*
 Ingrid Lorentzen *ballettsjef*
 John Helmer Fiore *musikkjef*
 Marta Færevaaq Hjelle *stabsdirektør*
 Cathrine Pia Lund *markeds- og kommunikasjonsdirektør*
 Karl Hanseth *teknisk direktør*

STAB TIL ADM. DIREKTØR

Kari-Anne Amundsen *assistent til adm. direktør*
 Sigmund Jaang *seniorrådgiver*
 Paul Podolski *seniorrådgiver*
 Tor Fagerland *produsent, flerkulturelle prosjekter*

PLANAVDELINGEN

Øyvind Lunestad *plansjef*

INSPISIENTER

Lars Kolstad *leder inspisientgruppen*
 Johan Henrik Neergaard *inspisient*
 Marte Bergslund *inspisient (perm)*
 Janet Edin *inspisient*
 Karen Løken *inspisient (perm)*
 Mari Ramberg Movold *inspisient (vikar)*
 Mari Karoline Skyberg *inspisient*
 Beate Taranrød *inspisient (vikar)*

NASJONALBALLETTEN

Ingrid Lorentzen *ballettsjef*
 Richard Suttie *assisterende ballettsjef*
 Jahn Magnus Johansen *assisterende ballettsjef*
 Helle Sørbye Larsen *sjeffprodusent*
 Christopher Kettner *ballettmester*
 Sissel Westnes *ballettmester*

PRODUSENTER

Gabrielle Leahy Tillson *produsent, turné/formidling (perm)*

Anette Edmunds *produsent*
 Michaela Cejka *(vikar)*

ADMINISTRASJON

Siri Karine Bjerknes *ressursplanlegger korttid (perm)*
 Lauren Hauser *ressursplanlegger langtid*
 Linn Korssjøn *administrasjonskonsulent*
 Carina Scherman *administrasjonskoordinator*
 Inga Lotte Nordbye *ass. for ballettsjefen*
 Therese Leander *ressursplanlegger korttid (vikar)*

NASJONALBALLETTENS HELSETJENESTER

Gordon Craig *osteopat*
 Lisbeth Hasslan Bischoff *fysioterapeut (perm)*
 Rune Steen *akupunktør/massasjeterapeut*
 Hanne Letelier *fysioterapeut (vikar)*
 Hilde Fredriksen *fysioterapeut (eng)*

BALLETTREPETITØRER

Milan Petrovic *ballettrepetitør*
 Andrey Podborskiy *ballettrepetitør*
 Charles Rinaudo *ballettrepetitør*
 Zelina Sannum *ballettrepetitør*
 Yoko Toda *ballettrepetitør*

KOREOGRAFIHUSET

Lars Kolstad *prosjektleder*

BALLETTSKOLEN

Knut Breder *leder av Ballettskolen*
 Irene Kantardjiev *ballettskolesekretær*
 Jörg Wiesner *produsent, ballett*
 Kaloyan Boyadjiev *ballettpedagog*
 Gro Gudim *ballettpedagog*
 Kumiko Hayakawa *ballettpedagog*
 Richard Lessey *ballettpedagog*
 Christo Manikov *ballettpedagog*
 Helle Ree-Pedersen *ballettpedagog*
 Larissa Savenkova *ballettpedagog (perm)*
 Aranka Sestak *ballettpedagog*
 Zoltan Szolnoki *ballettpedagog*
 Sandra Beaurain Wiesner *ballettpedagog*
 Espen Jansen *akrobatikk*
 Ciprian Popescu *akrobatikk*
 Claudia Iftime *ballettrepetitør*
 Orlin Kantardjiev *ballettrepetitør*
 Roger Thierry Matte *ballettrepetitør*
 Olga Nødtvedt *ballettrepetitør*
 Milan Petrovic *ballettrepetitør*
 Zelina Sannum *ballettrepetitør*

NASJONALBALLETTEN

Kristian Alm
 Paulo Arrais *(perm)*
 Victoria Francisca Amundsen
 Kári Freyr Björnsson
 Kaloyan Boyadjiev
 Thea Gudim Breder
 Yoel Carreño
 Scott Casban
 Craig Lee Cathcart *(perm)*
 Clair Constant
 Hedda Staver Cooke
 Yolanda Correa
 Lindsay Craig
 Philip Currell
 Martin Dauchez
 Douwe Dekkers
 Cina Espejord
 Ole Willy Falkhaugen
 Julie Gardette
 Jaered Glavin *(vikar)*
 Francesca Golfetto
 Osiel Gouneo *(vikar)*
 Andreas Heise
 Silas Henriksen *(perm)*
 Gry Hermansen
 Melissa Hough
 Per Andreas Bach Hovdal
 Yoshifumi Inao *(vikar)*
 Natasha Jones
 Ida Kallanvaara *(aspirant)*
 Celine Kraal
 Meea Laitinen
 Jørund Langeggen
 Emma Lloyd
 Lucas Lima
 Kajsa Loviða Bodenbeck *(aspirant)*
 Samantha Lynch

Leyna Magbutay
 Miharuru Maki
 Gakuro Matsui
 Niklas Mattsson
 Klara Mårtensson *(aspirant)*
 Lisa Nielsen
 Maiko Nishino
 Chihiro Nomura
 Grete Sofie Borud Nybakken *(vikar)*
 Marco Pagetto
 Daniel Proietto *(vikar)*
 Roberth Refling
 Caroline Roca
 Francois Rousseau
 Kristian Ruutu
 Cristiane Sá
 Alexandra Santana
 Claudia Schreiber *(perm)*
 Eugenie Skilnand
 Sofie Skjønneberg
 Trude Skogen
 Garrett Smith
 Camilla Spidsøe
 Kristian Støvind
 Kathryn Walsh Thomas
 Christine Thomassen *(perm)*
 Mark Wax *(eng)*
 Dirk Weyershausen
 Stine Østvold

NASJONALOPERAEN

Per Boye Hansen *operasjef*
 Marit Wathne Jacobsen *leder artistengasjement*
 Hilde Storm *assistent kunstnerisk ledelse (vikar)*
 Camilla Svendsen *ass. kunstn. ledelse (perm)*
 Pål Christian Moe *kunstnerisk rådgiver*

ADMINISTRASJON

Fredrik Glans *administratør*
 Anita Dahlström *ressursplanlegger*
 Solveig Riiser *ressursplanlegger*
 Tove Bagroen *turnékonsulent*
 Vemund Bergland *korregissør*
 Steinar Svendsen *korinspisient*

PRODUKSJON/REGI

Per Berthold Larsen *sjeffprodusent*
 Henrik Celius *produsent*
 Maria Costa *produsent*
 Jan Helge Trøen *produsent*
 Hilde Andersen *regissør*
 Heidi Bruun Nedregaard *regissør (perm)*
 Victoria Bomann-Larsen *regissør*
 Gudrun Glette *regissør*
 Camilla Ø. Bakken *regiass (vikar)*

SANGSOLISTER

SOPRAN
 Nina Gravrok
 Eli Kristin Hanssveen *(perm)*
 Marita Sølberg
 Kari Ulfesnes Kleiven

MEZZOSOPRAN

Hege Høisæter
 Ingebjørg Kosmo
 Tone Kummervold

TENOR

Marius Roth Christensen
 Henrik Engelsen
 Thor Inge Falch
 Svein Erik Sagbråten
 Nils Harald Sødal

BARYTON

Ole Jørgen Kristiansen
 Espen Langvik
 Yngve Søberg

BASS

Magne Fremmerlid
 Ketil Hugaas
 Carsten H. Stabell
 Jens-Erik Aasbø

SOLISTPRAKTIKANTER

Caroline Christensen
 Natalia Tanasiuciu
 Britt Maria Skille
 Aleksander Nohr

OPERAKORET

David Maiwald *kormester*

SOPRAN

Ingeborg Barstad
 Thale Bergsaune
 Nanna Maria Cortes
 Sabine Gross
 Kristin Rustad Høiseth
 Clara Jacobsen
 Helene Jarlsrud
 Debra Friedman Knudsen
 Kjersti Kongssund
 Kjersti Løvdal *(vikar)*
 Oksana Myronchuk
 Erzsébet Rajta
 Evelyn Monica Rosèn
 Tatjana Stanisavljevic
 Cecilie Ødegårdstuen *(perm)*

ALT

Anne-Marie Elena Andesen
 Anne Baensch
 Elsa Susanna Dalsgaard
 Zuzanna Foremska
 Charlotta Fresk
 Ivana Milasinovic
 Sigrud Ohlsson
 Lena Maria Petterson
 Gerd Berit Utgård
 Katarina Wikstrøm
 Valeska Zürn

Inger Lise Øirås
Tone Kristin Aasen

TENOR

Gabriel Birjovanu
Trond Bjerkholt
Nicholas Cotellessa (*perm*)
Eusebiu Cristea
Marek Lipok
Krzysztof Aureliusz Luczynski
Matthew Mark Marriott (*perm*)
Huw William Reynolds
Jon Bjørnar F. Sandve
Knut Schøning
Rolf Sostmann
Ulf Gunnar Øien
Thomas Flodin
Luca Tamini (*vikar*)
Andreas Backlund (*vikar*)

BASS

Rolf Conrad
Florin Demit
Bo Elley
Petter Lilleby Fegran
Frank Runar Gansmo (*perm*)
Stevica Krajcinovic
Szymon Kubiak
Simbotenau Florin Mihai
Markku Salonen
Gregg Santa
Pietro Simone
Øystein Skre
Natanael Vasile Uifalean
Richard Laby (*vikar*)
Torben Grue (*vikar*)
Dag Kristian Anderssen (*vikar*)

BARNEKORET

Gunnar Bergstrøm *produsent og regissør*
Edle Stray-Pedersen *barnekorets leder*

MUSIKALSK INNSTUDERING

Boris Schäfer *studieleder (perm)*
Tore Dingstad *studieleder*
Leiv Amundsen *repetitor*
Kalle Kuusava *repetitor*
Markus Kvits *repetitor*
Bjarne Sakshaug *repetitor*
Julia Strelchenko *repetitor*
Andrea Secchi *repetitor*
John Lidal *repetitor*

TEKST/SUFFLI

Katrine Hansteen *leder tekst og suffli*
Ellen Helene Kvien *sufflør*
Siv Iren Misund *sufflør (vikar)*
Charlotte Angoline Sager *sufflør*

MUSIKK

John Helmer Fiore *musikksjef*
Jørn Pedersen *orkestersjef*
Terje Boye Hansen *kapellmester*
Gunnar Larsen *ressurssplanlegger orkester*
Lotte Rasmussen Gordon *orkesterregissør (perm)*
Astrid Kirschner *orkesterregissør (eng)*
Heidi Martinsen *orkesterregissør (vikar)*
Knut Lassen *podieinspisient*
Bjørn Jansson *podieinspisient*
Terje Lerstad *notearkivar*
Nils Atle Bjercke Strøm *notearkivar*
Einar Winther *notearkivar*

1. FJOLIN

Øyvind Bjørå *1. konsertmester*
Camilla Kjøll *1. konsertmester*
Catharina Chen *1. konsertmester*
Dominic Griffiths *2. konsertmester*
Sara Övinge *2. konsertmester*
Odd Hannisdal
Gunnar Ihlen
Anne-Lise Vabø
Fred-Henrik Aase
Pia Nadine Jacobsen
Elisabeth Belfrage Nesse
Elin Fainberg
Ilka Stocker (*perm*)
Karoline Hille
Marianne Hustad
Chen Xie
Bjørn Petersen

2. FJOLIN

Kjell Tomter
Astrid Kirschner (*perm*)
Maciej Frajczyk
Thomas Backofen
Sunniva Tomter
Geir Wold
Yukiko Mikami
Rasmus Heggdal
Ragnfrid Bogen
Anna Skogman (*perm*)
Sunniva F. Oftedahl
Nils Thore Røsth
Benedikt Wiedmann
Hannah Wilder
Anni Odenhall
Margrethe Pettersen (*vikar*)
Susanne Schwartz (*vikar*)

BRATSJ

Mark Tukh
Øivind Plassen
Maria Syre Mjølhus
Witold Serafin
Marek Bugajski
Truls Carlsborg Bernhardsen
Hanne Søbye
Wolfgang Johannes Sykora

Ai Kanda
Lars Örjan Bryngelsson

CELLO

Jan Koop
Åsne Volle
Gustavo Tavares (*perm*)
Vojtech Novák
Anne Marie Heyerdahl Sigvardsen
Marit Bekken
Juhani Kaasinen
Mari Marte Waaler Wærvågen
Hanna Kilpinen
Heini Laankoski
Erlend Habbestad
Janusz Heinze (*vikar*)

KONTRABASS

Christian Mortensen
Torbjörn Göransson
Patrick Wilder
Frank Nesse
Danijel Petrovic'
Vera Lindroos
Nicholas Chalk
Karol Ciesluk
Maksim Minakor (*vikar*)

HARPE

Kjersti Beate Vindal

FLØYTE

Vivian Ellefsen
Frauke Oesmann (*perm*)
Teodor Tirlea-Mazare (*perm*)
Heléne Magnusson
Karin Heistø Kittelsen

PICCOLO

Karin Heistø Kittelsen
Heléne Magnusson

OBO

Lars Petter Berg
Gro Gjerdevik
Erik Tage Gustavsson
Svein Håvard Nafstad

ENGELSK HORN

Svein Håvard Nafstad
Gro Gjerdevik

KLARINETT

Andjei Maeovski
Sonia Sielaff
Kim Stigen Fureli
Petter Langfelt Carlsen

BASSKLARINETT

Petter Langfelt Carlsen
Kim Stigen Fureli

FAGOTT

Kari Foss
Carl-Sönje Montag (*perm*)
Jaran Stenvik
Anne Marie Nordbø
Jon Halvor Lund (*vikar*)

KONTRAFAGOTT

Jaran Stenvik
Anne Marie Nordbø

HORN

Maksim Semenov
Rune Brodahl
Wenche Bårdstu
Rønnaug Madslie
Kristin Skår Sørensen (*perm*)
Bernhard Hoffmann
Abel Peres Armas (*vikar*)
Sabine Randoll (*vikar*)

TROMPET

Vakant
Vivi Chronholm
Heidi Johannessen

TROMBONE

Rune Gundersen
Torgrim Grong
Jarl Boye Hansen

BASSTROMBONE

Ola Rønnow

TUBA

Torbjörn Kvist

PAUKER

Anders Rønningen
Pål Bugge

SLAGVERK

Jonas Blomqvist
Laila Sjørbotten
Jonas Bonde
Rune Martinsen

TEKNISK

Karl Hanseth *teknisk direktør*

TEKNISK LEDERGRUPPE

Karl Hanseth *teknisk direktør*
Ola Håkan Thomas Persson *driftsteknisk sjef*
Paulo Da Luz *teknisk produsent*
Sebastian Ekeberg *teknisk produsent*
Christina Macé Stensrud *verkstedssjef (perm)*
Andre Bibow *kostymesjef*
Nicolai Nishino-Ekeberg *leder lyd/bilde gruppen*
Helge Wettre *leder lager/logistikk*
Sofie Nilsen *forbedrer*
Bente Amundsen *leder scene- og rekvisitt*

TEKNISK PLANLEGGING

Kjell Andersen *teknisk ressursplanlegger*
Erland A. Gjerdrum Conders *teknisk koordinator*

TEKNISK DRIFT

Ola Persson *driftsteknisk sjef*
Pål Helvik Johansen *systemingeniør*
Rolf-Arne Gulliksen *vedlikeholdstekniker*
Trygve Ørjansen *driftsingeniør*
Egil Bekkeli *driftsingeniør*
Marie Enger *leder scenemaskineri*

SCENE OG REKVISITT

Bente Amundsen *leder scene- og rekvisitt*
Torbjørn Christensen *scenemester*
Are Linnerud *scenemester*
Magne Moen *scenemester*
Klaus Arve Vaadal *scenemester*
Cathrine Klendal *scenemester*
Alexander Elias Quirk *scenemester (vikar)*
Svein Olav Østerbø *scenemester, Scene 2*
Jan Olav Dahlen *ansv. monteringshall*
Knut Sigurd Engedal *skiftleder scenen*
Ole-Morten Eriksen *scenetekniker*
Ståle Tråsdahl *skiftleder scenen*
Thomas Dahlen *ansvarlig for teknisk dokumentasjon*
Hilde Alexandersen *operatør*
Roy Andersen *scenetekniker*
Ross David Graham Barlow *scenetekniker*
Martine Sandlie Blomstrand *scenetekniker*
Judy Eivindsen *scenetekniker*
Mats Eriksen *scenetekniker*
Pål-Jørgen Godager *scenetekniker (perm)*
Erika Hauge *scenetekniker*
Paul David Horsley *scenetekniker*
Thomas A. Florin Iversen *scenetekniker*
Per Kristian Johannessen *scenetekniker*
Alexander Holm Larsen *teknisk koordinator*
Victoria Gjertrud Madsø *scenetekniker*
Øystein Mora *scenetekniker*
Justin Newall *scenetekniker (perm)*
Øyvind Olsen *monteringssnekker*
Inger Henriette Paulsen *scenetekniker*
Halvor Pedersen *scenetekniker*
Jørgen Rausandaksel *scenetekniker*
Rolf Steinar Ruud *scenetekniker*
Jørn Erik Schauerud *scenetekniker*
Jens Jesper Schill *scenetekniker*
Henrik Hildebrand Schöller *scenetekniker*
Andreas Myrvold *scenetekniker (vikar)*
Magnus Ottesen *scenetekniker*
Kim Sommer *scenetekniker*
Ole Kristian Stavnsborg *scenetekniker*
Jan-André Strand *scenetekniker (perm)*
Petter Magnus Sønsteby *scenetekniker*
Kent Alexander Thorsen *scenetekniker*
Olav Uthaug *scenetekniker*
Lars August Østerlie *scenetekniker*

OPERATØRER

Christine Hals Eikeland *operatør*
Lasse Evje *operatør*
Richard Jordan *operatør*
Kim-Robin Bruenech Kjærstad *operatør*
Even Lie *operatør*
Anton Olav Merckoll *operatør*
Eivind Staal *operatør*

REKVISITT

Åge Sørumsaugen *leder*
Pia Christina Jonsson *rekvisittør*
Anne Kari Brekke *rekvisittør*
Ina Kathrine Røvang *rekvisittør*
Audun Rossvoll *rekvisittør*
Carl Kaas *rekvisittør*

LYS-, LYD- OG VIDEOSEKSJON

Nicolai Nishino-Ekeberg *leder lys, lyd og video*
Paul Vidar Ramon Sævarang *fagansvarlig lys*
Mads Bjerkan-Grotmol *lysmester*
Jacob Christensen *lysmester*
Torbjørn Stenersrød *lysmester*
Gretar Sveinbjørnsson *lysmester*
Dorthe Wiig Andersen *skiftleder lys (perm)*
Jannicke Rekvin *skiftleder lys*
Karin Kristiansson *skiftleder lys (vikar)*
Tommy Ingebretnes *animatør 3D*
Jannicke Borg *lysbordoperatør*
Karine Elstad *lysbordoperatør*
Harald Lie *lysmester Scene 2*
Ulf Scheerbarth *lysbordoperatør*
Per Christian Varran *lysbordoperatør*
Cecilie Løvlie Westvold *lysbordoperatør*
Amund Breivik *lystekniker*
Audun Bull-Hanssen *lystekniker*
Atila Habibzadeh *lystekniker (vikar)*
Robin Leonard Hagen *lystekniker*
Ole Fredrik Trosdahl Iversen *lystekniker*
Helge Johansen *lystekniker*
Kjell Erik Johansen *lystekniker*
René Midttun *lystekniker*
Kristoffer Ringerike *lystekniker (perm)*
Unni Helene Sanne *systemtekniker video*
Eline Marie Solgård Andresen Tjeldnes *lystekniker*
Gerhard K. Hertzberg *fagsjef lyd*
Daniel Lund *lydtekniker*
Pål Søvik *lydtekniker*
Arenas Zanabria Andres *lyd/videotekniker*
Anders Harald Frey Dahl *systemtekniker video*
Kari-Ann Skårbø Sande *systemtekniker video (vikar)*

LAGER OG LOGISTIKK

Helge Wettre *leder lager/logistikk*
Stig Falkhaugen *varemottaksansvarlig*
Jon Ivar Kirkholt *logistikkarbeider*
Steinar Berg Larsen *logistikkarbeider*
Petter Sønsteby *sjåfør*

VERKSTED

Christina Macé Stensrud *verkstedssjef (perm)*
 Kjell Holgersen *nestleder sn.v.sted*
 Justinus Van Vliet *leder malersal*
 Hege Blom *leder tapetserv.sted*
 Oddvar Nilsen *konstruktør*
 Geir Ingar Jansen *konstruktør*
 Niklas Lindblom *rekvisittmaker*
 Mons Emil Holst Christensen *dekorasjonsmaler*
 Hilde Dehli *dekorasjonsmaler*
 Turid Jangaard Ousland *dekorasjonsmaler (perm)*
 Stefania Raimondi *dekorasjonsmaler*
 Tor Olav Høidahl *snekker*
 Sofia Zenkova *tapetserer*
 Ronny Borlaug *snekker*
 Stephan Udbjerg *metallarbeider*
 Glenn Skoglund *metallarbeider*
 Marcus Mars *leder / smia*
 Linda Midtsund *leder snekkerverksted*
 Anne Helene Radoor *snekker*
 Helene Dorothea Sunde *dekorasjonsmaler (vikar)*

KOSTYME

André Bibow *leder kostymesjef*
 Runa Flaa *adm. ass kostyme*

SYSTUE

Stine Sjøgren *leder, systue*
 Anniken Gulbrandsen *koordinator systuen*
 Sara Michetti *koordinator systuen (vikar)*
 Cathrine Runhovde *koordinator systuen (perm)*
 Gøril Pettersen Zachrisen *koordinator systue*
 Lise Guttormsen Eckbo *leder herresystue*
 Gunnar Fon *leder damesystue*
 Lillian Baur *tilskjærer*
 Hilde K. Bjørklund Olsen *tilskjærer*
 Solveig Aas *kostymesyer*
 Anne Sofie Feden Aass *kostymesyer*
 Ruth Y. Guerrero Barrera *kostymesyer*
 Lisbeth Lunke Berg *kostymesyer*
 Rakel Melvær Berge *kostymesyer*
 Elen Beate Børresen *kostymesyer*
 Kari Elisabeth Dahl *kostymesyer*
 Nina Halstensen Dahl *kostymesyer*
 Tina Danielsen *kostymesyer*
 Karin Helen Grøntvedt *kostymesyer*
 Kristin K. Haraldsen *kostymesyer*
 Emma Kristine Hauge *kostymesyer*
 Anna-Lena Härtus *kostymesyer*
 Marianne Jensen *kostymesyer*
 Eli Ploompuu Kask *kostymesyer*
 Eva Merete Bergh Klakeg *kostymesyer*
 Magne Kristiansen *kostymesyer*
 Rikke Anett Larsen Lamo *kostymesyer*
 Siv Ellinor Landrø *kostymesyer*
 Nina Larsen *kostymesyer*
 Britt Elisabeth Lønaas *kostymesyer*
 Maj Lisbeth Marman *kostymesyer*

Guro Michaelsen *kostymesyer*
 Maria Therese Munter *kostymesyer (perm)*
 Elisabeth Hustad Nonstad *kostymesyer*
 Yung Ja Hilde Peters Nyløkken *kostymesyer*
 Mariann Lund Olsen *kostymesyer*
 Janne Opsahl *kostymesyer*
 Babina à Porta *kostymesyer*
 Unn Elise Refsnes *kostymesyer*
 Anette Rosendahl *kostymemaker*
 Marianne Salvesen *kostymesyer*
 Pedro Tavares Sequeira *kostymesyer*
 Ann-Merethe Skaug *kostymesyer*
 Astrid Elisabeth Stang *kostymesyer*
 Anett Steinseth *kostymesyer*
 Inger Bjørkavåg Sæhaug *kostymesyer*
 Silje Ulekleiv *kostymesyer*
 Maria Valsdottir *kostymesyer*
 Sunniva Østerbø *kostymesyer*
 Tonje Von der Lippe *kostymesyer*
 Thea Jacobsen Høye *lærling*
 Marlene Hagfors *lærling*

FARGERI

Kari Alette Bækkevold *leder, farger*
 Kathrine Dokken *tekstilfarger*
 Inger Kari Rosten *tekstilfarger*
 Vilde Obel Vigerust *tekstilfarger (vikar)*

MODIST

Ellen Haugane *leder, modist*
 Gerd Holth *modist*
 Gunn Rosnes *modist*
 Maria Torres Corneliusen *lærling*

MASKØR/PARYKKMAKER

Per Ragnar Karlson *leder, maskør/parykk*
 Tom Aarø *nestleder, maskør/parykk*
 Ina Boger *maskør/parykkmaker*
 Andrea Daniela Fischbacher *maskør/parykkmaker*
 Katharina Gemeinhardt *maskør/parykkmaker*
 Mette Høibak-Pettersen *maskør/parykkmaker*
 Jaroslav Lange *maskør/parykkmaker*
 Therese Lia *maskør/parykkmaker*
 Tiiu Luht *maskør/parykkmaker*
 Therese Roald *maskør/parykkmaker*
 Heidi Elisabeth Rød *maskør/parykkmaker*
 Anne Stålegård *maskør/parykkmaker*
 Anna Sveen *maskør/parykkmaker*
 Anne Lise Lillan Winther *maskør/parykkmaker*
 Sara Borgen *lærling*
 Malin Moe Jones *lærling*
 Julia Wilde *maskør/parykkmaker*

KOSTYMESERVICE

Ulla Larsson Bråten *leder, kostymeservice*
 Berit Adima Hammerø *lagleder*
 Hege Alvilde Johansen *lagleder*
 Anne Aarrestad *påkleder*
 Tiril Aarvig *påkleder*

Karoline Carlsen *påkleder*
 Sedenius Svein Helle Dahl *påkleder*
 Anne Therese Furustøl *påkleder*
 Tove Kristin Gjørund *påkleder*
 Edda Lingaas *påkleder*
 Rune Naglestad *påkleder*
 Eva Cecilie Narverud *påkleder*
 Irene Olsen *påkleder*
 Jorun Sandtrøen *påkleder*
 Hanne Silkebækken *påkleder*
 Fisnike Fetisi *kostymereholder*
 Hatidze Fetisi *kostymereholder*
 Pamela F. Ducran Valland *kostymereholder*

KOSTYMELAGER

Alexandra Fire Da Luz *kostymemarkivar*
 Sara Paulina Cerda Arce *medarbeider kostyme*
 Toini Åberg *medarbeider kostyme*

SKOVERKSTED

Eva Solberg *leder sko*
 Iren Godtfredsen *skomedarbeider*
 Marianne Moen *skomedarbeider*

MARKED OG KOMMUNIKASJON

Cathrine Pia Lund *markeds- og kommunikasjonsdirektør*

MARKED

Kenneth Fredstie *markedsjef*
 Jannicke Mohr *markedskonsulent*
 Live B. Molvær *grafisk designer (perm)*
 Kaja von Domburg *grafisk designer (vikar)*
 Ingeborg Norshus *programredaktør*
 Ingun Redalen White *grafisk designer*
 Kari Eikli *redaktør konserter*
 Hege Bergrem *markedskonsulent*

DIGITALE MEDIER

Magne Bjella *leder, nye medier*

INFORMASJON OG MEDIA

Lene Jacobsen *informasjonssjef*
 Erik Berg *fotograf*
 Hedda Høgåsen-Hallesby *informasjonskonsulent*
 Camilla Yndestad *informasjonskonsulent*

KOMMERSIELL AVDELING

Sigri Tofte Røiri *leder kommersiell avdeling*
 Marit Brekke *prosjektleder (perm)*
 Terje Jacobsen *prosjektleder*
 Torstein Kollevåg *sponsor- og arrangement-koordinator*
 Torgrim Linchausen *teknisk prosjektleder*
 Charlotte Arnø Storebakken *prosjektleder*
 Birgitte Vase *prosjektleder*
 Gisle Stenersen *koordinator Scenerommet / Proverommet / produsent*
 Kjersti Økland Kvadsheim *koordinator (vikar)*
 Daniel Kafkas *koordinator (vikar)*

SALG

Tonje Lie *salgssjef*
 Tine Frederiksen Solum *salgskonsulent*
 Marianne B. Eide *salgs- og publikumsanalytiker*

KUNDESENTER (BILLETTLUKE OG RESEPSJON)

Beate Moreno *leder kundesenter*
 Esmeralda De Zilva *kundekonsulent (vikar)*
 Gøril Eie *kundekonsulent*
 Gerd Gudding *kundekonsulent*
 Odd Geir Gundersen *kundekonsulent*
 Paul Kirby *kundekonsulent*
 Jorunn Kristensen *kundekonsulent*
 Grete Sjaastad *kundekonsulent*
 Beate Taranrød *kundekonsulent (perm)*
 Eli F. Urke *kundekonsulent*

PUBLIKUMSSERVICE

Stella Rømccke *leder publikumsservice*
 Kjersti Økland Kvadsheim *publikumsvert (perm)*
 Anne May Gaathaug *publikumsvert*
 Zezé Kolstad *publikumsvert (perm)*
 Kanboiyib Konlan *publikumsvert*
 Mette Lorentzen *publikumsvert*
 Liv Rognerud *publikumsvert*
 Kristin Maria Vagle *publikumsvert*
 Hanne Mette Rendall Wooldridge *publikumsvert*
 Nini Dahl Kjeldner *publikumsvert*
 Nina Karud *publikumsvert (vikar)*
 Marte S. Åndahl *publikumsvert (vikar)*
 Erland Røberg Hansen *publikumsvert*

FORMIDLING

Maria af Klinteberg Herresthal *formidlingsjef*
 Eva Benedicte Gran *leder omvisning*
 Frida Steenhoff Hov *formidlingskonsulent*
 Marianne Oulie Wiik *formidlingskonsulent*
 Kari Eikli *formidlingskonsulent (perm)*
 Helle Kaarem *formidlingskonsulent (vikar)*

OPERABUTIKKEN

Henriette Berg Storaas *konseptsjef operabutikken*
 Kanboiyib Konlan *butikkmedarbeider*
 Solveig Müller *butikkmedarbeider*
 Silje Morsmann *butikkmedarbeider (perm)*
 Julie Høigilt *butikkmedarbeider*

ØKONOMI- OG ADMINISTRASJON

Marta Færeveag Hjelle *stabsdirektør*
 May Brit Grønli *hms rådgiver*
 Rikke Clark *konsulent servicedesk*

ØKONOMI / REGNSKAP

Kristin Austad Johansson *økonomisjef*
 Olav Funderud *regnskaps- og finansleder*
 Elin Borander *controller*
 Benjamin Dootson Dørum *controller*

Iinis Merete Laakso *økonomikonsulent*
 Kirsten Hovbøl *økonomikonsulent*
 Hege G. Haugen *økonomikonsulent*

PERSONAL/LØNN

Trude Rostad *personal- og lønnsjef*
 Heid Hope *lønnsleder*
 Janicke Lee Tombre *personalkonsulent*
 Toril Gote *personalkonsulent*
 Trine Bryhnn Damm *lønnskonsulent*
 Kristin Iversen *personal- og lønnskonsulent*

DRIFT- OG SIKKERHET

Thore Næss *drifts- og sikkerhetsjef*
 Kjell Andersson *vedlikeholdsmedarbeider*

RENHOLD

Gro Orvik *leder renhold*
 Nina Onsvåg *nestleder renhold*
 Orquidia Berge *renholdsbetjent*
 Aicha El Abbazi *renholdsbetjent*
 Kanesalingam Elanthiraiyan *renholdsbetjent*
 Fisnike Fetisi *renholdsbetjent*
 Aster Haile Gheberab *renholdsbetjent*
 Yadira Torres Hernandez *renholdsbetjent*
 Ramani Mohanathas *renholdsbetjent*
 Dzedije Redza *renholdsbetjent*
 Zemrije Saciri *renholdsbetjent*
 Irijet Saiti *renholdsbetjent*
 Reidun Saus *renholdsbetjent*
 Feta Skenderi *renholdsbetjent*
 Lolita Stub *renholdsbetjent*
 Sriragavan Suwaminathan *renholdsbetjent*
 Makka Abdi Ahmed *servicearbeider renhold*
 Fartun Aadaan Hasan *servicearbeider renhold*

ARKIV

Ingeborg Svenseid *arkivleder*

INNKJØP

Jørn Eirik Pettersen *innkjøpsjef*

IKT

Rolf Hammer *ikt-sjef*
 Knut Brotnow *it-leder*
 Andreas Trovik *ikt-konsulent*
 Camilla Langseth *ikt-konsulent (perm)*
 Trond Grefsrud *ikt-konsulent*

UTGIVER / Den Norske Opera & Ballett
ANSVARLIG UTGIVER / adm. dir. Nils Are Karstad Lyso
FOTO / Erik Berg (der ikke annet er oppgitt)
DESIGN / Thale Treider Grafisk Design

Den Norske Opera & Ballett
Kirsten Flagstads plass 1, 0150 Oslo
OPERAEN.NO / 21 42 21 21

